

Universiteit Leiden

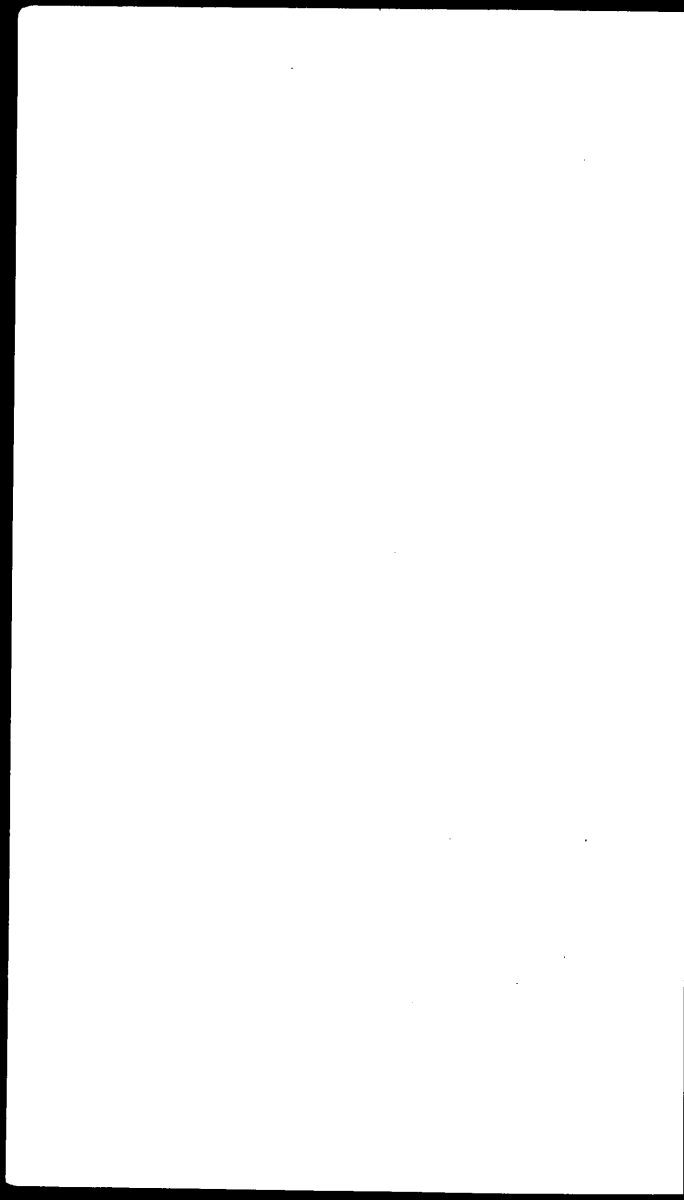
1 778 911 1

1230

B45

H. Johnson & Co.

O D E N

V A N

K L O P S T O C K

E N

W I E L A N D,

I N ' T N E D E R D U I T S C H

D O O R

P. L. VAN DE KASTEELE.

T e H A A R L E M,

Bij A. L O O S J E S, Pz.

1 7 9 8.

37536

MJ. DER NED
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

V O O R R E D E.

KLOPSTOCK, die door veelen zijner landgenooten voor één der grootste Dichteren van 't mensdóm gehouden wordt, ziet zijnen naam, ook bij andere volkeren, onder de uitnuntendste sieraden dezer eeuw geteld en toegejuicht; terwijl ten zijnen opzichte deze bijzonderheid plaats heeft, dat hij in de twee verhevenste takken der Dichtkunde even zeer heeft uitgeblonken. De roem, die bij de Grieken zich tuschen HOMERUS en PINDARUS, bij de Latijnen zich tuschen VIRGILIUS en HORATIUS verdeelt, vereenigt bij de Duitschers zich geheel ter eere van den éénigen KLOPSTOCK. Immers, wanneer men thans gewag maakt van de grootste Heldendichters, die 't mensdóm heeft opgeleverd, worden wel, als oorspronlijken, HOMERUS en OSSIAN famengevoegd; maar als de voortreffelijkste nastreevers van den onnavolgbaren HOMERUS, hem naast op zijde geplaatst, niet alleen de nahunnen dood wijdberoemde VIRGILIUS TASSO en MILTON, maar ook de nog bij zijn leven alóm geprezene KLOPSTOCK; en, wanneer men over den verhevensten toon van het lierdicht handelt, wordt deze zelfde Dichter door sommigen *de hedendaagsche Horatius*, door veelen *de Duitsehe Pindarus* genoemd; daar anderen, vrezende dat men hierdoor KLOPSTOCK in den rang der navolgeren plaatsen zou, geene vergelijkingen gedoogen, maar hem, als in 't Lierdicht geheel oorspronlijk, eenen bijzonderen eererang toewijzen.

Ik wagg het, een voornaam gedeelte van die *Oden*, welken hem zo grooten roem verworven hebben, aan mijne Landgenooten in hunne moedertale aan te bieden. 't Is mogelijk een overtollig werk; want de liefhebbers der Dichtkunde kennen reeds het oorspronlijke, waarbij de vertaling moet afvallen; en anderen zullen waarschijnlijk in den Klopstockiaanschen dichttrant geen smaak vinden, dewijl men niet ont-

kennen kan, dat zijne geestvervoering, het onöntbeerlijk vereischte in den verheven Lierdichter, hem somtijds zo hoog verheft, dat men zijne vlugt niet naöogen kan, maar hem, als onverstaanbaar, moedeloos moet nederleggen. Wanneer men zich evenwel hierdoor niet laat afschrikken, maar door herhaalde leezing gemeenzamer wordt met den bijzonderen trant van dezen Dichter, die zelfs in de schikking zijner woorden iets opmerkelijks heeft, zal men welligt ontwaar worden, dat zijne beeldrijke voorstellingen, zijne verhevene gedachten, en zijne edele aandoeningen diepen indruk maken op het hart, en zich telkens wederom bij ons met zo veel kracht verlevendigen, dat zij iets aange-naams of iets nuttigs nalaten.

De moeilijkheid zelf, om alle de bedoelingen van dezen Dichter na te oogen, verwekt te sterker de inspanning onzer aandacht, en doet, even daardoor, dat gene, 't welk onder ons bereik valt, en 't welk altijd edel, en altijd groot is, te meer invloed op ons hart hebben. Zijne voorstellingen hebben eene zonderlinge geschiktheid, om zich zo aan de vermogens van onze ziel te hechten, dat wij dezelve méedragen. En hieraan is het mogelijk toe te schrijven, dat veele beminnaars der Dichtkunde, ook in ons Vaderland, uit KLOPSTOCKS *Oden*, in hunne Dichtstukken of Gezangen, het zij met opzet, het zij onbedacht, somrige gedachten of voorstellingen van hem overgenomen of nagevolgd hebben. Ik althans moet van mij zelf bekennen, dit één-, en andermaal gedaan te hebben, en uit eigene ondervinding te weten, dat men, door eene herhaalde leezing dezer *Oden*, daartoe van zelfs vervoerd wordt.

Het is mijn oogmerk niet, in den lof van KLOPSTOCK, en in het bijzonder van deze *Oden*, uit te weiden, of de aanmerkingen, die men maakt tegen het voor ons bijna onverstaanbare van sommige gedeelten derzelve, te beantwoorden. Alleenlijk zij het mij vergund op te merken, dat men de moeilijkheid, om bij de eerste leezing de ware meening

ning van den Dichter, zo wel in 't oorspronkelijke als in de vertaling, te vatten, niet moet toefchrijven aan eenig onvermogen van KLOPSTOCK om zich duidelijker uit te drukken; want veele Godsdienstige liederen, die hij gemaakt heeft, strekken ten bewijze, dat hij zeer bevattelijk zijne gedachten kon voordragen, en zich zo schikken naar den eisch van 't oogmerk, 't welk hij bedoelde, dat hij ook de eenvoudigsten door zijne Gezangen kon leeren en stichten. 't Is de hooge toon, waarop deze *Oden* gestemd zijn; 't is de verhevenheid der gedachten, die de Dichter uit de Schepping of uit de Openbaring ontleent; 't is de geest van verrukking, die deze Dichtstukken bezielt, waardoor zij zich in derzelver voortreffelijkheid niet zo spoedig, en niet zo duidelijk altijd ontwikkelen, als men zoude verlangen. Er zijn welligt nog andere oorzaken hiervan optegeven, doch welken ons vervoeren zouden tot een breedvoeriger onderzoek, dan ik mij bij deze *Voorrede* heb voorgesteld.

Maar 't vermelden van de verhevenheid dezer *Oden* zal mogelijk des te meer aanleiding geven, om de onderneeming van derzelver vertaling voor vermetelheid te houden. Ik acht mij daarom verplicht, ter mijner verfooning, den lezer te onderrichten, dat ik de overzetting eeniglijk tot mijn eigen nut ondernomen heb. Verlangende zo veel mogelijk de meening en kracht van des Dichters voorstellingen te doorgronden, oordeelde ik hiertoe het best geschikte middel te zijn, dat ik sommige van dezelve in mijne moedertale overbragt. Dit heb ik reeds voor ettelijke jaren gedaan, zonder eenig uitzicht, om immer dezen arbeid onder 't oog van het publicq te brengen. Doch ik vond mij gedrongen, over deze en gene duistere plaatsen met zulken raad te pleegen, die, als met de Duitfche Dichtkunde bijzonder gemeenzaam, of oorspronkelijke Duitfchers zijnde, mij de meeste inlichting konden geven. Hierdoor is mijne vertaling aan veelen bekend geworden; en hierdoor ben ik tot derzelver uitgave aangezet.

Ik zou het evenwel niet gewaagd hebben, aan deze begeerte te voldoen, indien niet de voornamte inhoud van het meerderdeel dezer *Oden* mij daartoe bewoogen hadde. Immers de erkentenis van den Oneindigen God, zo als Hij zich in zijne Scheppingswerken, en in zijnen Godlijken Zoon, onzen eeuwiggezegenden Zaligmaker, aan ons geöpenbaard heeft, ontvouwt zich op zulk eene treffende wijs bij dezen Dichter in Bewondering, Aanbidding, Lof, Dankzegging, Vertrouwen, en Verlosting, dat deze *Oden* een nieuw voorbeeld opleveren van de voortreffelijkheid der heilrijke Leere des Christendoms, en van hare geschiktheid om ons het ware nut en genoeg van het tegenwoordige leven zo te doen smaken, dat wij in hetzelfde tot een eeuwig zalig leven voorbereid worden. Het moet elken liefhebber van JESUS CHRISTUS aangenaam zijn, het grootste vernuft dezer eeuwe voor den Gekruisten te zien nederknielen, den Verlosser, als *zijn Heer*, en *zijn God*, te zien eerbiedigen; en, te midden zijner blijdschap over de Godlijke Overalteenwoordigheid, te hooren betuigen, dat, *zonder JESUS offer, hem GODS tegenwoordigheid zoude zijn 't vuur eener wraak, die verteert*. 't Moet elken voorstander van 't Christendom tot genoeg verstreken, dat ook deze Gedichten, welken zo veel geruchts in Europa gemaakt hebben, aan geheel de weerd getuigen, dat, hoe verfmadelijk men van de Christenen denke, zij nochtans eene leere gelooven, welke in staat is, om hun alle smert en smaad te doen verdragen, en zich ten nutte maken; ja zelfs, om hun den dood, niet als een einde van ramp of smert, maar als een Geleider ter voltoojing hunner zaligheid, te doen verwelkomen.

Niemand denke echter, dat ik zo veel ophief van deze *Oden* make, om dat ik zoude meenen, dat het getuigenis van JESUS CHRISTUS enige voorpraak, of aanprijzing van menschlijke vernuften noodig had, of daardoor meerder waarde en kracht zoude kunnen bekomen. Ik ben integendeel overtuigd, dat de eenvoudigsten, die er zo onbekwaam toeschijnen, als stamelende kinderkens, de voorspoedigste verkondigers van

van 's Heilands lof kunnen zijn; en dat, gelijk de prediking van het kruis van Christus in 't oog der weereldwijzen eene dwaasheid, maar in der daad het ware middel is, waardoor God zijne kracht en wijsheid, om menschen te verlossen en te zaligen, openbaart, zo ook alle zucht om door menschelijke verifiersels het Euangelium naar den finaak der eeuwte te willen optooijen en vervormen, als eene wijsheid dezer weereld, dwaasheid bij God zoude zijn. Maar, wanneer de grootste vernuften en schranderste wijsgeeren zo hunne begrippen en vermogens aan de Goddelijke leere der Genade onderwerpen, dat zij, ter hunner zaliging, alleen in het kruis van CHRISTUS hunnen roem stellen, en even daarom door de wijzen dezer weereld met den naam van dweepers of dwazen vereerd worden, dan wordt ook door deze kinderlijke eenvoudigheid der grootste mannen de eere van onzen dierbaren Verlosser met luider stemme verkondigd. En inderdaad (om tot deze *Oden* van KLOPSTOCK weder te keeren) de nieuwsgierigheid naar Dichtstukken, die aan éenen der grootste Dichteren, welken het menschdom gehad heeft, den hoogsten roem hebben toegebracht, zoude dezen of genen kunnen uitlokken, om mijne overzetting van dezelve te doorbladeren. Och of de lezing en herlezing van mijnen arbeid dienstbaar mogte zijn, om den éenen of anderen (al ware het slechts éenen) tot de erkenenis van den eenigen waaragtigen God, zo als Hij zich in JESUS CHRISTUS geöpenbaard heeft, optewekken! ik zou mijnen wensch vervuld, en mijne moeite in eene onbereekenbare mate beloond zien. Het uitzicht hierop is de eenige drangreden geweest, die mij tot de uitgave dezer vertaling overgehaald heeft; en voor de bewustheid hiervan in mijn gewisfe moet alle beschuldiging van vermetelheid verstommen, en verdwijnen.

Tot opheldering dezer overzetting zelve, moet ik den Lezer onder 't oog brengen, dat ik de Dichtmaat van het oorspronkelijke in de meeste *Oden* heb trachten te behouden, behalven in de *derde*, waarin ik wel wenschte zulks ook in acht genomen te hebben. — Voorbedacht

heb ik, zo veel ik mij herinneren kan, geene veranderingen in den zin gemaakt. Alleenlijk leest men bladz. 9. *verceeld*; schoon *zwellend*, indien de maat het toeliet, beter zoude zijn. Het opschrift van de *tweede*, en de eerste coupletten van de *laatste Ode*, bladz. 84 en 85., zijn op die wijze gesteld, als KLOPSTOCK waarschijnlijk zou gesproken hebben, indien hij in ons Vaderland, en in onze moedertaal deze *Oden* gedicht had. Lang heb ik in twijfel gestaan, hoe ik handelen moest omtrent des Dichters gedachten, bladz. 47. op het einde, voorkomende. Ik heb dezelve onveranderd gelaten, omdat ik niet mijne gedachten, maar die van KLOPSTOCK moest voordragen; latende het oordeel daarover, of de nadere verklaring daarvan, aan den Lezer. — Op bladz. 6. reg. 13. is eene voor de Dichtmaat gewigtige drukfout ingesloopen, die veranderd moet worden: er staat *eeuwig*; maar 't moet zijn *eeuwige*.

Om de ware meening van den Dichter, zo veel mogelijk, te vatten, dient men, behalve eene herhaalde leezing nog het één en ander in 't oog te houden.

Voorcerst is het, bij 't eerste inzien, blijkbaar, dat de woorderschikking, welke KLOPSTOCK in deze *Oden* gebruikt heeft, eene gansch andere is, dan die, welke men in eenen maatloozen stijl, of ook in onze gerijmde verzen gewoon is. Dit heeft deze Lierdichter met de uitmuntendste Latijnsche dichters gemeen; en wanneer men eens zich met dezen trant der woordvoeging gemeenzaam heeft gemaakt, wordt niet alleen de wijs van voorstelling bevattelijker, maar men ontdekt daarin ook eene eigenaartige overeenstemming tusschen de schikking der woorden en den aart der voorgedragen beelden, of de gemoedsgesteldheid van den dichter; terwijl boven dit alles deze bijzondere trant van woorderschikking eene aanmerkelijke bekorting aan den stijl, en nieuwen klem aan de voordragt geeft. Tot een voorbeeld strekke, 't geen men leest op bladz. 64. De Dichter was van de beschouwing van den Ster-

renhemel gekomen tot den nacht; van den nacht tot den dood; van den dood tot het graf; en van 't graf wordt hij vervoerd tot de opstanding. Om het aaklige van 't graf te verzachten had hij gezegd, dat de aarde, welke ieder oogenblik op ons wacht, om ons tot een graf te verstreken, door God bij de Schepping met bloemen versierd, en dus ons graf door God zelf met bloemen besprooid is. De Dichter heeft dus voorgesteld, wat God bij de Schepping gedaan heeft: overgaande tot de beschouwing der opstanding aller dooden, begint hij, met dien zelfden God voor te stellen, als *nieuwscheppend het graf te beweegen*. Maar, eer hij het denkbeeld der opstanding ontwikkelt, bepaalt hij onze aandacht bij den tijd, en 't oogmerk van die heerlijke gebeurtenis, namelijk, als God *ten gerichte opstaat*, dan *beweegt Hij 't graf*, met eene scheppende kracht; dan *beweegt Hij het veld, daar 't zaad ligt*, namelijk deze aarde, waarin onze lichamen, als het zaad der opstanding, gezaaid zijn. Hierop volgt, dat alle dooden uit hunnen slaap ontwaken; en dat er eene stemme van Gods troon uitgaat, als een nederstortende donder, welke de dooden oproept, om voor *het Gerichte* te verschijnen. De inhoud van die donderstemme is: *ten Gerichte!* Het graf en de dood gehoorzamen. — Dit alles drukt de Dichter uit op deze wijze:

Nieuwscheppend beweegt, staat Hij nu op ten Gericht,

Hij 't gebeentdekkende graf, Hij het veld, daar 't zaad ligt.

Het ontwaakt, al wat slaapt. Donder ontfort den troon.

„ Ten Gerichte!” is 't. En het Graf hoort, en de Dood.

Eene *tweede* aanmerking, welke men, om deze *Oden* gemakkelijker te verstaan, in acht moet nemen, is: dat de zin van het ééne couplet in het andere meermalen doorloopt; en dat men derhalven, in het lezen, niet altijd bij het einde van een couplet ophouden, maar dikwils voortlezen moet. Dit heeft ook bij de verhevener Latijnsche en Grieksche Lierdichters plaats, en behoort eenigzins tot dien hoogen toon
der

der *Ode*, waarin de Dichter, door zijne geestverrukking vervoerd, geene rust gedooft. — Elke bladzijde bijna geeft daarvan voorbeelden. Men vergunne mij slechts op één de aandacht te vestigen, namelijk bladz. 18. Het eerste en tweede couplet is zo onafscheidbaar aan elkander verbonden, dat het geenen zin heeft, indien men het niet achteréén doorleze. — De Dichter had namelijk bladz. 16 gezegd; dat God, dien hij als zijnen *Vader* eerbiedigt, *Altegenwoordig* zijnde *zich rondsom hem zet*. Deze gedachten noemt hij *gedachten der zaligheid*; en begeert, dat zijne *overdenking daarbij zal stil staan*. Intusschen vervoert hem 't gevoel der zaligheid dezer gedachten, om in verrukking zich te verblijden met het vooruitzicht der toekomstige zaligheid. Dit doet hem daarom ook te meer finert hebben, dat zo weinigen het zalige der gedachten aan Gods tegenwoordigheid gevoelen: en even dit verlevendigt in hem ook de begeerte, dat toch die gedachte hem niet ontvlieden moog; doch, *zoo zij hem ontvlood*, bidt hij, dat hij haar *diep aanbeddend* en *met tranen der blijdschap, beneden*, in zijn hart, *moge roepen*. Waaromtrent nog opmerking verdient, dat hij hier de gedachte aan Gods tegenwoordigheid, *eene gedachte der eeuwigheid* noemt, omdat dezelve in de eeuwigheid voortduurt, en dit leven aan het eeuwige verbindt: terwijl de Dichter *de Chooren der Seraphim* beschouwt, als altijd met die gedachte vervuld, en daarom *uit die Chooren* deze gedachte wil beneden roepen.

Ten derden is het niet ondienstig, tot gemakkelijker verstand dezer *Oden*, op te merken, dat er in dezelve zeer veele spraakwendingen voorkomen. Dit is aan het hooge Lierdicht eigen, en in 't bijzonder een natuurlijk uitwerksel van de verhevene geestvervoering, waarin deze dichtstukken gesteld zijn. Maar hier door wordt ook veroorzaakt, dat wij deze spraakwendingen zeer onverwacht aantreffen; en dat de Dichter reeds bezig is, de persoon, of zaak, waartoe hij zich gekeerd heeft, aan te spreken, eer hij die persoon of zaak uitdrukkelijk noemt. Dit veroorzaakt bij de eerste leezing eenige duisterheid; en het is uit dien hoof-

hoofde noodzakelijk, dat men dit in acht neemt, om den zin wel te vatten. Zo spreekt hij bladz. 23. tot zijne ziele, die hij noemt, *onsterflijke!* en onverwacht wendt hij zich tot God, dien hij in den derden regel pas onderscheidt met den naam van *Ongefchaapne!* — Op gelijke wijs wekt hij bladz. 27. zijne ziele op, om die gedachte, dat *hij eens God zal zien* na te denken; en in het eerste couplet op bladz. 28. keert hij zich reeds tot den Oneindig Heerlijken, dien hij bladz. 29. als den driemaal *Heiligen* aanbidt. — Soortgelijke spraakwendingen zijn in dit werk overal verspreid, en vereischen 's Lezers bijzondere aandacht.

Eindelijk acht ik het onnoodig te doen opmerken, dat men in 't lezen dezer *Oden* oplettende moet zijn op de onderscheidene Zinteecken, en dat het uitroepingsteeken niet voor het slot van een zin moet gehouden worden: maar het geen ik niet verzwijgen kan, is, dat de *Ode*, op bladz. 70. eindigende, door geenerhande zinteecken gefloten wordt. De Dichter, *de Hoogste gelukzaligheid* willende bezingen, keurt niemand in staat, om *iets gelukzaligheid te noemen*, dan alleen in die oogenblikken, *wanneer God met zijn wenk het vreugdegevoel zijner volkomenheid zo in 't hart zendt*, dat men *beevend zich over God verheugt*, en *als in een droom voor het aanschouwen reeds zalig is*. Wanneer deze, die dus eenigen voorsmaak der zaligheid heeft, zich hier bijvoorftelt, *door alle de weerden te zweeven*, om Gods heerlijkheid te zien; en *een vriend te zijn van hun*, die een reeks van ontelbare eeuwen, als eene *eeuwigheid*, *achter zich zien*, gedurende welken zij, door *denken* en *doen*, in kennis en deugd zijn toegenomen; wat is dat? 't *Is maar zaligheid ook* maar van DE HOOGSTE *gelukzaligheid* weet de Dichter niets te zeggen. Hiervan eenig befef te maken, laat hij over voor de eindelooze eeuwigheid; en sluit hierom zijn gezang niet. — Dit is, zo veel ik heb kunnen gissen, de reden, dat deze *Ode* zonder eenig zinteecken, en dus zonder eenig blijk van te eindigen, afgebroken wordt.

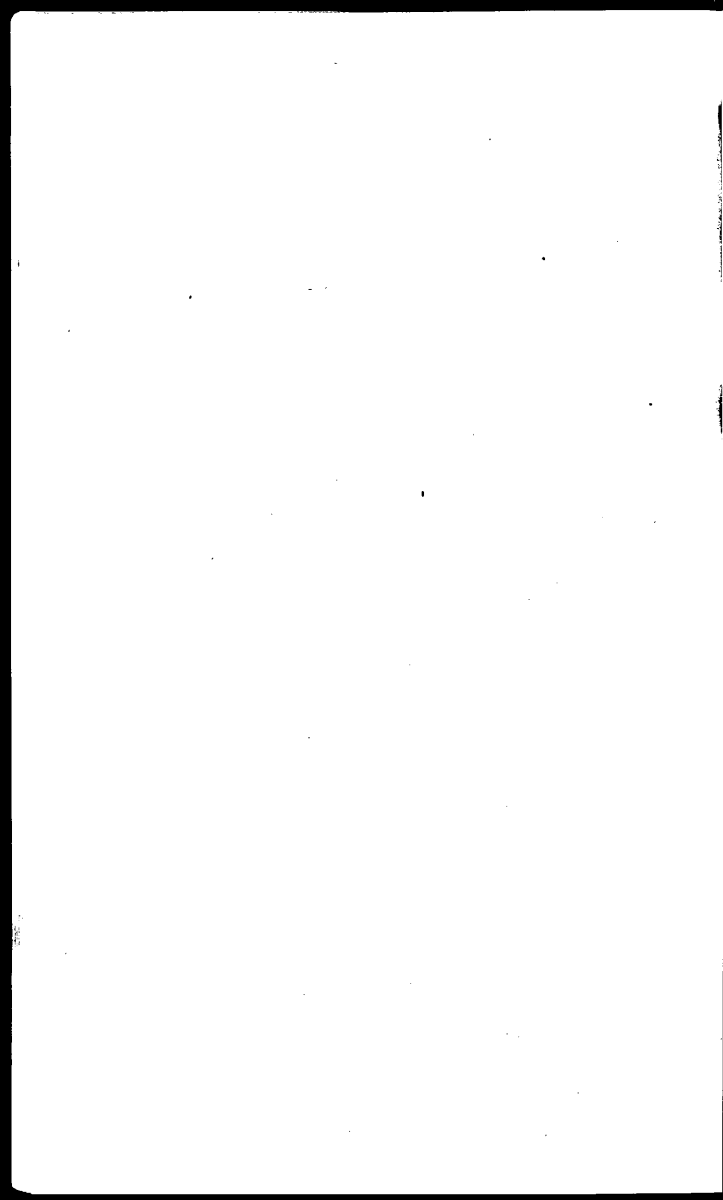
Hiermede van de overzetting van KLOPSTOCKS *Oden* aftappende, moet ik alleenlijk nog berichten, dat ik voorgenomen had, bij dezelve eenigen meerder van andere Duitſche Dichters te voegen; doch dat ik, geen ruimen voorraad gevonden hebbende van zulken, welken mij eenigzins gefchikt voorkwamen, om met die van KLOPSTOCK ſamengevoegd te worden, er ſlechts twee van WIELAND heb bijgevoegd, over welker inhoud ik gaarne het oordeel aan den Lezer overlaat, doch omtrent welker onderwerp, namelijk *de Geboorte en Opſtanding onzes Verlosfers* ik mij wel verzekerd houde, dat deze bundel met geen voortreffelijker dichtſtof kon beſloten worden.

Haarlem,
den 20 Maart 1798.

O D E N

V A N

K L O P S T O C K .

(3)

A A N D E N

V E R L O S S E R.

— — — — — , — — — — — ,
— — — — — , — — — — — ,
— — — — — ,
— — — — — .

De Seraph stamelt, als hij uw grootheid zingt,
En beevend galmt de kreits der Oneindigheid
Uw lof hem na, o Zoon! wie ben ik,
Dat ik mij ook in dien feestrei meng?

Schoon stof uit stof, 'er woont een onsterflijke,
Van hooger afkomst, in de vergankelijkheid,
En denkt gedachten, zo verrukkend,
Dat er de leemene hut van schudde.

A 2

Ook gij rijst éénmaal boven 't verderflijke,
Der ziele schaduw, hutte, van leem gebouwd!
En schudding van een andre geestdrift
Zal u ter plaats, daar gij sluimert, wekken.

Des levens schouwplaats, Land, daar wij sluimerden,
Daar Adams nakroost werd, dat hun Vader was,
Toen hij zich 't eerst der scheppings armen
Juichend ontwong, en ten leven voortspoot.

O akker, vol van heilige dooden eens,
Vol, daar de zon rijst, vol, daar zij ondergaat.
Wanneer aanschouw ik u, en smelt ik,
Onder de duizenden, ook mijn tranen?

Gij, uren, of gij, eeuwen der sluimering!
Vliedt snel voorbij! Verdwijnt! dat ik opstaan moog!
Maar ach! zij toeven! en ik ben nog
Hier aan den oever van 't graf! O! Rustuur!

Kom, zalig Rustuur! ure des doods! verschijn!

Gezegend akker, daar voor de onsterfelijkheid

Ons leven rijp wordt! nooit bezochte

Akker voor 't eeuwige zaad! waar zijt gij?

Laat mij daar heen gaan, dat ik die plaatse zie!

Met starende oogen, oogen vol vreugd, ze zie!

't Gebloemt des oogst's er over strooie,

Onder die bloemen mij legge, en sterve!

Wat wensch! ... vervuld slechts in die gelukkigen,

Tot wien gij komt, o ure der zaligheid!

Terwijl z' u wenschen! wie gelijkt dan

Hem, die, u wachtend, den doodstrijd worstelt?

Dan meng' ik vrijer onder het troongezang

De stem eens menschen; 'k zinge dan heiliger

Hem, dien ik lief heb! Hem, den besten

Aller geboornen, den Zoon des Vaders!

Doch laat mij leven! dat ik uw lofzang zing',
En stervend eindige, als het volzongen is,
Het lied van U! och! dat ik, juichend
Over het graf, den verheev'nen weg ga!

O Gij, mijn Meester! gij die het Godsgeheim
Met kracht ons leerdet! wijs mij dien weg ook nu,
Dien gij toen gingt! waarop de Zienders,
Uwe verkondigers, blijdschap zongen.

Daar is het hemelsch! ach! uit den verren nacht
Volg ik het spoor na, dat gij gewandeld hebt:
Doch, daalt er van uw straalgewelffel
Flikkering neêr, daar mijn oog op schemert?

Dan klim ik hooger, dorstend naar 't eeuwig',
Niet naar 't kortstondig', dat hier op aarde blijft.
Naar palmen jaag ik, die de hemel
Voor onze onsterflijke handen voortteelt.

(7 .)

Wijs mij de loopbaan, daar, aan het uiterste,

De Palmtak wappert! Voer mijn verhevenste

Gedachten hooger! Deel mij godlijk

Waarheden meê, die het eeuwig blijven!

Dat ik den nagalm die'r, die het eeuwig zijn,

Den menschen voorzing'! dat mijn gewijde hand

Van 's Hoogsten altaar vlammen neme!

Vlammen in 't hart der verlostn storte!

V O O R E E N E N

G O E D E N K O N I N G .

— u — u — u — , — u — u — ,
 — u — u — u — , u — u — u — ,
 — u — u — u — u — ,
 — u — u — u — u — u — .

Zing den Heere, mijn lier! geef zilvren toonen,

Vrolijkjuichende lier! schep feestgedachten,

Schep ze, en vorm ze tot klanken!

Zing ze Jehova, den Schepper, ter eer!

Gij zijt heerlijk en mild! Gij geeft, o Gever!

Aan 't gelukkige volk, o! welk een gifte!

Eenen wijzen Beheerscher,

Om tot een eer voor de mensheid te zijn.

Prijs en blijdschap en dank den grooten Gever!
Heil den Koning, o God! heil uw' gegeev'nen!
Zegen dien, als Gij neêrziet!
Zie, onverwijld, o Jehova! zie neêr!

Geef den Koning een lang, een zalig leven!
Geef het, Vader en God der menschenvrienden,
Hem, den dierbren, den Goeden,
Hem, die de lust van de menschelijkheid is!

Dien wij lieven! Hij is 't! Hij is de blijdschap
Onzer ziele! zij stort u vreugdetranen!
Heil u! wee den Veroverer,
Die in het bloed van de stervenden stapt,

Als de peerden des krijgs getemder woeden,
Dan de held, die, vereeld, naar lauren hinnikt!
Sterf! hoe diep ook geworteld,
Spoort hen het oog van den Donderaar op.

Vloeken volgen Hem na! maar louter zegen
Galmt den edeler toe, die 't aklig juichen
Van den kriegsroem verfoeiend,
Naar eene beter onsterfelijkheid jaagt;

Die zich hooger verheft, en, boven de eerzucht
Klimmend, zegt tot den roem: „Gij kent maar 't buitenst.”
Edel handlend, bedoelt hij
Zelfs niet den bijval des wijzen ten loon.

Rein van harte te zijn! dat is het toppunt,
't Steilste toppunt van dat, wat wijzen zochten,
Wijz'ren vonden! De lofspraak
Zelfs van een' Engel beloont niet geheel

Eenen Koning, die 't hart aan God gewijd heeft!
Pas gebooren, zal 't kind zijn' naam reeds staamlen!
En, geschapen voor Eden,
Ziet hem de Seraph, en noemt hem bij God.

'k Heb een' Christen gezien, een' wijzen, sterven,
Eenen Christen in d'eeuw der nieuwe heid'nen.

Zacht en vriendelijk lachend

Keerde hij 't oog naar zijn' kleinzoon, en sprak:

Dit zij 't eerst van mijn dank, die eeuwig duure,
Dat mijn Schepper mij schiep, en thans mij weg wenkt
Van den drempel des levens

Tot het onsterffelijk leven omhoog!

Voorts verheffe ik die gunst, dat dit mijn oog nog
Dezen menschenvriend zag, dien ons zijn God gaf!

God, God zegne hem! Amen!

Keer u niet om! en o! ween niet, mijn zoon!

God, God zegne hem! Hier wordt de dood mij bitter;
Hier slechts! want nu aanschouwt mijn stervend oog hem,
Mijnen Koning, den besten,

Ach! den geliefdsten der Vorsten, niet meer!

Mijn gelukkiger zoon ! gij zult hem langer,
Langer zult gij hem zien ; nog , als de grijsheid
Hem met zilveren hairen ,
En met de blijdfchap des levens , bedekt ,

O ! wat blijdfchap ! voor God geleefd te hebben !
Goede daden te zien , in groote menigt' ,
Om zich henen ! zij volgen ,
Jongling ! hem na , in 't geftrengfte Gericht !

'k Zag hier veel . En ik weet , wat groot en fchoon is
In dit leven ! maar 't grootst , het fchoonst , het zeldzaamst ,
Dat der fterflijken oogen
Zien , is een Vorst , die gelukkigen maakt !

Wees gij waardig , van Hem gekend te worden !
Leef/befcheiden , en braaf ; Hij zal u kennen
Nu God zegne , ja ! zegne
Zegne den besten der Vorften ! Hij fterf .

D E G E N E Z I N G .

Gij, ook een dochter der schepping, Genezing!

Schoon niet gebaard voor de onsterfelijkheid!

Gij zijt gezonden tot mij van den hemel

Door den Heere van leven en dood.

Had ik uw lieflijken tred niet vernomen,

Had ik uw fluistrende stem niet gehoord;

Op mijn koud, in het stof liggend, voorhoofd

Stond reeds de Dood met zijn ijzeren voet.

'k Waar na die kreitsen reeds henen gewandeld,

Daar om de zonnen de weelden gaan;

Daar de ver-snellende staartster zich d'oogen,

Hoe door de kunst ook verdubbeld, ontrekt.

'k Had met den eersten groet der verrukking
't Volk van die zonnen, en aarden begroet,
En reeds begroet de ontelbre bevolking
Van die comeeten, hoe hoog ook gefield.

'k Had daar vragen gevraagd, als een jongling,
En, naar mijn vragen beäntwoord, daar meer,
Dan hier menige reekfen van eeuwen
Ons ontraadfen, in uren geleerd.

Maar 'k had dan ook hier niet voleindigd,
't Geen ik in 's levens bloeitijd begon,
Daar, met een lieflijke ftem, mij mijn roeping
Hier in dit lagere kweekfchool toe riep.

Gij, ook een dochter der Schepping, Genezing,
Schoon niet gebaard voor de onfterfelijkheid!
Gij zijt gezonden, tot mij van den hemel,
Door den Heere van leven en dood.

OVERÄLTEGENWOORDIGEN.

Toen Gij met den dood hebt geworfeld,

Heftiger strijdend gebeden hebt,

Toen uw zweet, als dropplen bloeds,

Op het aardrijk, geronnen, droop;

In dat uur van ernst en van aandacht,

Hebt ge ons die groote waarheid bekend gemaakt,

Die waarheid zal zijn,

Zo lang het bekleedfel der eeuwige ziele stof is.

Gij stondet, en spraakt

Tot den slapenden:

„Willig is uwe ziele,

Maar o! het vleesch is zwak.”

Deze logheid van 't aardsch', dit lot van het eindig'

Voelt ook mijne ziele,

Als zij tot God, tot den Oneindigen

Zich verheffen wil.

Aanbiddend, Vader, zink ik in 't stof, en ween.

Verneem mijn weenen, de stem van den eindigen.

Geef mijnen geest zijn ware leven,

Dat hij tot U, tot U zich verheffe!

Altegenwoordig, Vader,

Zet G' U rondsöm mij! —

Sta, Overdenking, hier stil, en bepeins eens

Deze gedachten der zaligheid!

Wat zal 't aanschouwen zijn; heeft het gepeins aan U

Altegenwoordige, reeds de kracht der toekomstige wereld!

Wat zal het zijn, het aanschouwen van U,

Oneindige! o! gij Oneindige!

Dat

Dat zag geen oog, en dat hoorde geen oor,

Dat kwam in niemands hart, hoe diep het ook indrong,

Hoe het ook naar God, naar God,

Naar den Oneindigen dorstede :

't Kwam immers nooit in 's menschen hart,

Nooit in 't hart van een zondaar,

Die leem is, straks een doode word,

Wat God dien bereid heeft, die Hem heeft lief gehad.

Weinige slechts, ach! weinige zijn 't,

Welker oog in de schepping

Den Schepper ziet! weinige, welker oor

Hem in 't geweldig gedruisch van den stormwind hoort,

In den rollenden donder, of in 't lispelend beekjen,

Ongeschapene! U verneemt!

Minder nog voelen in 't hart, met eerbied en sidring,

Gods tegenwoordigheid.

Laat mij in 't heiligdom U,

O Altegenwoordige!

Steeds zoeken, en vinden! en laat,

Zoo zij m'ontvlood, deze gedachte der eeuwigheid,

Laat mij haar, diep aanbeddend,

Uit de chooren der Seraphim,

Haar met luide tranen der blijdschap,

Beneden roepen!

Om tot het zien van U

Mij te bereiden, te heil'gen,

't Zien van U

In het binnenste Heiligdom!

Ik heffe mijn oog op, en zie,

En ziet! de Heer is overal!

Aarde, uit welker stof eens

De eerste der menschen geschapen werd;

Waaröp ik mijn eerfte leven leve ,

Waarin ik tot stof zal keeren ,

En daar ik eens uit verrijz'!

God doet die eer ook aan U , hier tegenwoordig te zijn.

Met heilige fiddring ,

Breek ik dien bloem af!

God maakte dien ,

God is , daar die bloem is.

Met heilige fiddring , voel ik , hoe 't windjen waalt ,

Hoor ik het stormen ! Hij doet het waaien , en stormen ,

Die de Eeuwige is ! Die de Eeuwige is ,

Is daar het fuizelt , en daar de donderstorm den çeder fcheurt.

Lichaam ! verheug u over uw dood !

Daar gij verrotten zult ,

Zal Hij zijn ,

Die de Eeuwige is !

Lichaam! verheug u over uw dood! in de diepten der schepping,
In de hoogten der schepping verwaait uw overfchot eens!
Ook dáár, Verrotte! Verfloovne! zal Hij zijn,
Die de Eeuwige is!

De hoogten zullen zich bukken,
De diepten zich bukken,
Als eens de Alteenwoordige hier
Weder uit stof onsterflijken schept.

Werpt uw palmen, Gezaligden, neder, en uw kroonen!
Halleluja den Scheppenden!
Den Doodenden Halleluja!
Halleluja den Scheppenden!

Ik heffe mijn oog op, en zie,
En ziet! de Heer is overal!
U, Zonnen; u, Aarden; u, Manen der aarden,
Vervult, gelijk hier rondom mij, Gods tegenwoordigheid.

Nacht der weerden, vol van geheimen, en wonderheên!

Zo, gelijk w' in een duistere reden zien

Hem, die Eeuwig is; zien w' in uw wonderheên:

Hem, die Eeuwig is.

Hier sta ik, aarde! wat is mijn vleesch,

Vergeleken bij, zelfs voor Englen, ontelbare weerden?

Wat zijn deze, zelfs voor Englen, ontelbare weerden

Bij mijnen geest?

Hem, den onsterflijken, hem, den verlostten,

Zijt Gij nader bij, dan der weerden!

Want zij denken, zij voelen

Uwe tegenwoordigheid niet.

Met stillen eerbied, dank ik U,

Als ik die denke!

Met vreugde-tranen, met naamlooze blijdschap

Dank ik, o Vader! u, als ik die voele.

Oogenblikken uwer ontfermingen,

O Vader, zijn 't, als Gij dat zalig, hemelsch gevoel

Uwer Alteenwoordigheid

In mijnen geest ontfteekt.

O zulkeen oogenblik,

Alteenwoordige,

Is als een eeuwkring

Vol zaligheid!

Mijne ziele dorst er na!

Als naar 't verrijzens uur het verdorde gebeent,

Zo dorst ook mijne ziele

Naar deze oogenblikken uwer ontfermingen.

Ik ligge voor U op mijn aanschijn ter neder;

Och! lag ik, Vader, nog dieper voor U

Gebukt in het stof neêr,

In 't stof van de laagste der weerden!

Gij denkt, gij gevoelt ook,

O gij, die zijn zult,

Die hooger denken,

En zaliger zult gevoelen!

O gij, die eens aanschouwen zult! —

Door wien, o mijne ziele? —

Door Hem, onsterflijke,

Die was, en die is, en die zijn zal!

Dien geen woorden ooit noemen!

Uwe nog ongeziene nabijheid

Verlichte, en verheffe steeds ieder mijner gedachten!

Lei haar, Ongefchaapne, tot U!

Uwe alteenwoordige Godheid

Ontvlamme, en beveugle

Al wat gevoel in mij heeten mag!

Lei het, Ongefchaapne, tot U!

Wie ben ik, o Eerste!

En wie zijt Gij!

Sterk, bekrachtig, bevestig mij,

Dat ik, voor eeuwig, de uwe zij!

Zonder Hem, die zich voor mij eens geöfferd heeft,

Konde ik de uwe niet zijn.

Zonder Hem ware mij uw tegenwoordigheid

't Vuur eener wraak, die verteeren zou!

Aard', en hemel vergaan eens;

Uwe beloften, o Godlijke, niet!

Van den eersten gevallenen

Tot op den laatsten verlostén,

Dien de bazuin der verrijzenisse

Wekken zal,

Zijt Gij bij alle d'uwen nabij geweest,

Zult Gij nabij all' d'uwen zijn.

In de wonden uwer handen leide ik mijnen vinger niet,

In de wond ook uwer zijde

Leide ik mijne hand niet;

Nochtans, Gij zijt mijn Heer, en mijn God!

(26)

H E T

A A N S C H O U W E N

V A N

G O D.

Beevend verheug ik mij,
En zou 't niet gelooven;
Ware de groote Belover
Niet de Waarachtige!

Want ik weet het, ik voel het:
Ik ben een zondaar!
'k Wist het, en voelde 't;
Schoon ook Gods liefde-licht

Helderder mij mijne vlekken niet aanwees,
Noch voor mijn meer geöeffende blikken
Naakter vertoonde
In mijn ziel de gefalte des doods.

Met geboogene knie,
Met diepaanbiddende verbaasdheid,
Verheug ik mij!
Ik zal eens God zien!

Denk haar na, die godlijkste gedachte,
Die gij te denken vermoogt,
Gij die steeds nader bij het graf van 't lichaam,
Doch eeuwig zijt!

Niet dat gij 't waagdet,
In het allerheiligste te gaan!
Veel onöverdachte, nooit gepreezne, nooit bejuichte,
Hemelsche genaden zijn in het Heiligdom.

Van verre slechts, slechts eene gematigde scheemring,

Op dat ik niet sterve!

Een door den nacht dezer aard' voor mij gematigde scheemring

Uwer Heerlijkheid zie ik.

Hoe groot was hij, die bidden durfde:

Heb ik genaë in uw oog gevonden; zo laat mij

Uwe heerlijkheid zien!

Zo den Oneindigen bidden durfde, en verhoord werd!

In het land van Golgotha kwam hij niet!

Aan hem strafte 't een vroegere dood,

Dat hij éénmaal, slechts ééns niet geloofde!

Hoe groot blijkt hij te zijn, zelfs door die doodstraf!

Hem verborg de Vader

In een nacht van 't gebergte,

Toen voor den eindigen voorbij zou gaan

Des Zoons heerlijkheid.

Toen de bazuin op Sinaï zweeg,

En de stemme des Donders!

Toen God

Van God sprak.

Nu, niet omkleed door een nacht,

Maar in 't licht van een helderen middag,

Dien geen schaduwen zichtbaarder maken,

Ziet hij, zo zijn wij verzekerd, menige eeuwen reeds lang,

Buiten de grenzen des tijds,

Zonder gevoel, hoe dit oogenblik

Op dat oogenblik volgt,

Ziet hij nu

Uwe heerlijkheid,

Heilige!

Heilige!

Heilige!

Onnoembaarste wellust mijner ziele,

Gedachte aan 't aanschouwen hier na!

Gij zijt mij ten steun, en ten toeverzicht,

Gij zijt de rots, op welke ik treede, en ten hemel opzie,

Als de schrikken der zonde,

De schrikken des doods

Ijsfelijk dreigen,

Mij neder te storten!

Op dezen rotssteen, o Gij,

Dien nu Gods zalige dooden zien!

Plaats mij daár, dan ook, als de Almagt

Des onbedwingbaren doods mij van rondsöm omvangt.

Verhef, o mijn ziel, u boven de sterfelijkheid!

Zie op, en merk; en in het aangezicht

Van Jefus Christus

Zult gij des Vaders heerlijkheid blinken zien.

Hozanna! Hozanna!

De Volheid der Godheid

Woont in den mensche

Jefus Christus!

De harp van de Cherubs maakt nauwlijks gefchal nog,

Zij beeft!

Hun ftemme geeft nauwlijks geluid nog,

Zij fiddert, zij fiddert!

Hozanna! Hozanna!

De Volheid der Godheid

Woont in den mensche

Jefus Christus!

Zelfs toenmaals, toen één der ftralen van God op ons weerdronde,

Die bloedpropheetfij, klaarder ftraalde, en vervuld werd;

Toen hij veracht, en vol fmerten was,

Zo als geen ander veracht, geen ander vol fmerten was,

Toen zagen, niet de zondaars,
Maar Gods Englen,
Des Vaders heerlijkheid
In het aangezicht van den Zoon!

Ik zie, ik zie den getuigen!
Zeven ontzachlijke middernachten
Heeft hij getwijfeld! met de bangste smerten
In 't bidden geworfeld!

Ik zie hem!
Hem verschijnt de verrezene!
Zijne handen legt hij in des Godlijken wonden!
Hemel en aarde verdwijnen om hem!

Hij ziet den luister des Vaders in 't aangezicht van den Zoon!
Ik hoor, ik hoor hem! hij roept,
Hemel en aarde verdwijnen om hem! hij roept:
Mijn Heer! en mijn God!

H E T

L E N T E F E E S T .

Niet in de zee der ontelbare weerden

Stort ik mij neder! 'k begeef mij niet,

Daar het juichkoor der eerste geschaapen zich in aanbidding!

't Koor van de zonen des lichts zich in verrukking verliest!

Slechts om het dropjen aan d'emmer,

Slechts om deez' aarde zweef, en aanbid ik.

Halleluja! Halleluja! Dit dropjen aan d'emmer

Vloeide uit de hand des Almagtigen ook.

Toen aan de hand des Almagtigen

De grooter Planeeten ontvloeiden!

Defstroomen des lichts ruischten, en zevengefernten werden,

Toen ontvloeide dit dropjen de hand des Almagtigen.

Toen een stroom des lichtsruischte, en onze zon er uit t'faamvloot!

Toen, als een wolk zich stortend van een steenrots,

Een golven-storting Orion gorddede,

Toen ontvloeide dit dropjen de hand des Almagtigen.

Wat zijn die duizendmaal duizend?

Wat zijn al die millioenen,

Welke deeze aarde bewoonen, en bewoonden?

En wat ben ik?

Halleluja den Scheppenden!

Meer, dan de grooter Planeeten!

Meer, dan de zevengesternten,

Die uit stralen te famen stroomden!

Maar gij, Lentewurmpjen,

Verguld en groen, dat nevens mij speelt,

Gij leeft, en zijt veelligt,

Ach! niet onsterflijk!

'k Ben, om t'aanbidden, hier buiten gekomen,

En ik weene? Vergeef, vergeef

Ook deze tranen den eindigen,

O Gij, die zijn zult!

Alle mijn twijfflingen zult Gij m'ontknoopen

Gij, die mij door het donkere doods-dal

Ook eens geleiden zult! Ik leere dan,

Of er een ziel in dit goudgroene wurmpjen huisvest.

Zijt gij slechts een vormfel van stof;

Zoon van den Mei, wel word dan ook

Weder tot stof, dat vervliegt,

Of wat ook anders d'Almagtige wil!

Vergiet op nieuw nu, gij, mijn oogen,

Vreugdetranen!

Gij, mijne harpe,

Prijs nu den Heer!

Onwonden weder, met palmen

Is mijne harp omwonden!

Hier sta ik. Rondöm mij

Is alles Almagt! 't zijn wondren alles!

Met diepen eerbied zie ik de schepping aan,

Want Gij!

Namenlooze, Gij!

Schiept ze zo.

Windjens, die om mij waaien, en zachte verkoeling

Op mijn gloeiend aangezicht blazen,

U, wonderbare windjens,

Zond mij de Heere! d'Oneindige!

Maar nu worden zij stil, nauw' aadmen zij.

De morgenzonne wordt heet!

Wolken zetten reeds op!

Zichtbaar verschijnt hij, die de d'Eeuwige is!

Nu zweeven, en ruischen, en wervlen de winden!

Hoe buigt zich het woud! hoe verheft zich de stroom!

Zichtbaar, zo als gij het sterflijken zijn kunt,

Ja! dat zijt Gij, zichtbaar, Oneindige!

Het woud buigt zich; de stroom vlugt; en ik, ik

Val nog niet op mijn aangezicht?

Heer! Heer! God! barmhartig, genadig!

Gij zo nabij! ontferm u mijner!

Toornt Gij, Heer,

Daar nacht uw gewaad is?

Deze nacht is een zegen voor de aarde,

Vader, gij toornt niet!

Om uit haar schoot verfrisfching te fchudden

Over den voedenden halm,

Over de hartverheugende druiven,

Nadert die nacht. Gij toornt niet, o Vader!

Alles is stil, nu het U zo nabij ziet.

Wijd in den omtrek, zwijgt alles eerbiedig.

Ook dat wurmpjen, met goud overdekt, merkt op.

Is het veelligt niet zieleloos? is het onsterflijk?

Ware ik, o Eeuwige! in staat, zo 't behoorde, U te prijzen!

G'openbaart u telkens nog heerlijker!

En de nacht om u heen wordt telkens nog donkerder,

En voller van zegen.

Ziet gij dien schichtigen fraal, den getuigen des bijzijnden Gods?

Hoort gij Jehova's Donder?

Hoort gij hem? hoort gij hem,

D'alleschuddenden donder des Heeren?

Heer! Heer! God!

Barmhartig, genadig!

Aangebeden, geprezen

Zij uw heerlijke naam!

En die onweêrswinden? Zij dragen den donder!

Hoor, hoe zij ruischen! hoe zij de wouden doorruischen!

En nu zwijgen zij. Langzaam drijft nu

Die zwarte wolke.

Ziet gij dien vliegende straal, die opnieuws Gods nabijheid getuigt?

Hoort gij, hoog in de wolke, den donder des Heeren?

Hij roept: Jehova! Jehova! Jehova!

En het verpletterde woud rookt!

Maar niet onze hutte!

Onze Vader gebood

Zijnen Verderver

Voor onze hutte voorbij te gaan!

Ach! reeds ruischt, reeds ruischt

Hemel, en aarde van den genadigen regen.

Nu is, — hoe dorstede zij! — onze aarde verkwikt,

En van de volheid des zegens de hemel ontlast.

Ziet! nu komt Jehova niet meer in 't onweér.

In 't stille, zachte suizen

Komt Jehova;

En onder Hem buigt zich de boog van den vrede!

(41)

D E

O N T F E R M E R.

O bewondering! God mijn bewondering!

Mijne zaligheid!

Neen! 't hart, dat slechts bewondert,

Heft zich te zwak naar omhoog.

O gij, ten hemel vliegende verrukking,

Over Dien, die oneindig is!

O gij, der zaligheden hoogste!

Overfroom nu mijn geheele ziele

Met uwen heiligen vuurgloed!

En doe haar, gij zaligheid,

Zo vaak, en zo hoog een eindige kan,

Opvlammen in verrukkingen!

C 5

Gij waart! Gij zijt! zult zijn!

Gij zijt!

Hoe zal 'k aan u denken!

Mijne ziele staat hier stil, bereikt het niet.

Vader, Vader!

Zo moet mijne ziel aan u denken,

U genieten mijn hart,

Mijne lippen u staamlen!

Vader! Vader! Vader!

Valt neder, biddeet aan, gij hemel der heemlen!

Hij is uwe Vader!

Onze Vader ook!

O gij, die eens met de hemel-bewooners

Verrukt zult wezen!

Wandelt peinzend in dezen doolhof van geneugten,

Hoort Jehova spreken!

Wel in den rollenden donder, ook
In den vligenden storm, en 't zachte suizen;
Maar verstaanbaarder, duurzamer,
In de taal van de menschen.

De donder rolt heen, de storm bruischt weg, het suizen verwaait,
De taal van de menschen stroomt voort, met reekfen van eeuwen mee,
En verkondigt ieder oogenblik,
Wat Jehova gesproken heeft!

Sta ik aan deez' zij' van 't graf nog? of ben 'k er al over?
Heb ik den hemelfchen togt reeds gedaan?
O woorden des eeuwigen levens!
Zo spreekt de Jehova:

Kan een moeder vergeten haren zuigling,
Dat zij zich niet over den zoon haares buiks zou ontfermen?
Vergat zij hem al;
Ik zal u niet vergeten.

Prijs, aanbidding, en vreugde-tranen, en eeuwige dank,

Voor mijne onsterfelijkheid!

Vuurige, innige, hartlijke dank

Voor mijne onsterfelijkheid!

Halleluja in het Heilige!

En achter den voorhang

In het allerheiligste Halleluja!

Want zo heeft Jehova gesproken!

Werp in de diepste verrukking u neder,

O gij, die onsterfelijk zijt!

Geniet, o ziele, uwe zaligheid!

Want zo heeft Jehova gesproken.

(45)

D E

Z A L I G H E I D

V A N

A L L E N.

Ik leide mijne hand op den mond, en zweeg

Voor God!

Nu neem ik mijne harpe weder uit het stof op,

En laat ze voor God, voor God ze weêr klinken.

Als mijn zaad is gezaaid om te rijpen

Ten dage van den oogst;

Als mijn ziel om te wasfen, tot een ceder

Van God, is geplant in den hemel;

Als ik zal kennen,

 Zo als 'k van God gekend werd!

 Hef u boven deze hoogte, mijn vlugt, om hoog!

 Als ik lieve, zo als 'k geliefd werd!

Van God geliefd werd!

 Aanbidding, aanbidding, van God!

 Ach dan! maar o! hoe vermag ik het hier,

 Van verr' slechts te gevoelen!

Wat is het in mij, dat ik zo eindig ben?

 En nochtans, minder eens eindig te zijn!

 Dorste met zulk een heeten zielsdorst?

 Dit is het in mij: Dat ik eens minder zal eindig zijn.

Hoe heerlijk, o God! zijn mij uwe gedachten!

 Hoe zijn ze ontelbaar! Wilde ik ze tellen;

 Ach! haar getal zou meer, dan van 't zand aan de zeeën zijn!

 Eene van dezen is: Ik, Ik ben minder eens eindig!

O hoop, die naast aan den hemel komt!

Voorfmaak van 't leven hierna!

Hier reeds voert gij mijne ziele,

Schoon nog eindig, boven haar eindigheid henen!

Gij Dorst, gij vurig verlangen van mijn hijgend harte:

Mijn Heer en mijn God!

Prijzen, prijzen wil ik uwen heerlijken name!

Lofzingen, lofzingen uwen heerlijken name!

Wanneer werd hij? en waar is hij?

Die, als God, mijne liefde waardig zij!

In de eeuwigheden, in al de weerelden beneden

Is er niemand!

Bron des heils! eeuwige bron des eeuwigen heils!

Welk een ontwerp van zaligheden,

Voor allen, welke niet vielen!

En voor allen, die vielen!

Stroom, die met duizend armen omhoog door dit groote Labyrint stroomt:

Rijke Gever van zaligheden!

Elke zaligheid baart nieuwe!

Eens ook baart er de Ellende!

Pijler, waarop eens vreugde, zonder tal, rust!

Gij staat, o ellende! op deez' aard'!

En reikt ook tot in den hemel!

Ook om u heen stroomt die eeuwige stroom!

God, gij zijt Vader der wezens

Niet slechts, tot hun aanzijn;

Gij zijt het, tot hun voor eeuwig

G'lukzalig aanzijn!

Welke rijen zonder einde! Als mijne rijpere ziele

Eeuwen alreë nog gewassen zal zijn,

Hoe weinige zal ik van u,

Mijn medescheppen, kennen!

God-

Godlijke scharen! gij mede-aanbidders!

Ach! als ik dan ook eens

Nevens uwe kroonen

Eene kroone nederleide!

God, mijn Vader!

Maar o! mag ik nog langer mij onderwinden

Met u te spreken,

Daar 'k van aarde ben?

Vergeef, vergeef, o Vader!

Den wandlaar ten grave

Zijne zonden! zijne wenschen!

Ook zijn lofgezing!

Wezen der wezens!

Gij waart van eeuwigheid!

Dit ben 'k niet in staat te denken;

In deze vloedten verzink ik.

Wezen der wezens! Gij zijt!

O vreugde! Gij zijt!

Wat ware ik,

Zoo Gij niet waart!

Gij zult zijn!

Ook ik zal er, door U, zijn,

O Gij, der geesten Geest!

Wezen der wezens!

Eerste! O een gansch andere,

Dan de geesten alle!

Offchoon zij de wonderbare schaduw

Uwer heerlijkheid zijn!

Waarom, daar G'u zelf alleen genoeg waart, Eerste, schiept Gij?....

Talloozen scharen zaligen

Wildet Gij een onuitputlijke bron

Hunner zaligheid zijn!

Werdet gij zaliger daardoor, dat gij zaligheid gaaft?

Eene der uiterfte grenzen des eindigen is hier.

Duizlen kan ik aan deze fteilte des afgronds,

Maar o! niet in zijne diepte zien.

Heilige nacht, daar ik nu voor-fta,

Welligt valt eens,

Na reekfen van eeuwen,

Uw geheimen-bedekkende voorhang.

Welligt fchept God een kennis in mij,

Die mijne kracht, en 't geen haar ontvlamt,

Hoe veel het ook zij, en hoe groot,

De ganfche fchepping mij niet geven kan!

O mijn volgend aanzijn! hoe juich ik u reeds tegen!

Hoe voel ik het in mij, hoe klein ik ben!

Maar ook, hoe voel ik het reeds,

Hoe groot ik eens zal zijn!

O gij, die opvaart ten hemel omhoog,

Uitzicht, gegeven van God!

Een kort, met vleuglen daar heen snellend oogenblik,

Het heet de dood! ... dan zal ik het zijn!

Reeds van dit Nu aan, hef ik mij

Zelfs boven de hoogste der uitzichten op!

Want zalig zijn, reeds van dit Nu aan,

De doón, die in den Heere sterven!

Het is der zonde loon, het oogenblik, dat Dood heet!

Maar ook zijne vrees-barende Nacht

Toont te klaarder het hemelsche licht,

't Welke dicht achter hem straalt!

Laat dat snelvliegend oogenblik,

Gij, die ons daar door in 't ware leven voert,

Slechts in een uur van uw genade,

Heer des levens, mij dooden!

Het kome in suizende flite,

Of wel met dondertreden,

O laat het, in een uur van uw genade

Mij maar ter zalig' opstanding zaaien !

Welk een aanzien, welk een triumf zal het voor mijn ziele zijn,

Als zij met éénen blik nog maar op deez' aarde vertoeft;

Een blik alleen, om te zien,

Dat nu haar zaad gezaaid is.

Welk een gedachte is dit

Hem, die daar 't gewigt van bepeinst,

Welk een heerlijke triumfgedachte:

Jefus Christus is ook gestorven ! is ook begraven !

W E E R E L D E N .

Groot is de Heer! en ieder zijner daden,

Die wij kennen, is groot!

Oceaan van werliden, sterren zijn droppen des Oceaans!

Wij kennen u niet!

Waar begin ik? en ach! waar staak' ik

Des Eeuwigen lof?

Welke donder geeft mij klanken?

Welk' Engel geeft gedachten?

Wie voert mij naar omhoog

Tot die eeuwige bergen?

Ik verzink, ik verzink, en ga

In uwer werliden Oceaan onder!

Hoe schoon, en grootsch was deze sterrennacht!

Eer 'k tot die groote gedachte vloog,

Eer ik het waagde, mij te vragen :

Welke daden daar boven de Heerlijke deede?

Ach! ik dwaze! ik van stof!

Ik vreesde, toen ik met vragen begon,

Dat komen zoude, 't geen gekomen is.

'k Werd overfelpt door die groote Gedachte!

Minder nog stout, treft, o zeeman,

U 't zelfde uoodlot.

Zwart, van verr' aan de kim,

Zaamlen zich stormwolken.

Nu nog zwijgt de zee, schoon akelig, stil.

Maar de zeeman weet,

Welkeen storm hem bedreigt!

En de koperen borst beeft hem;

Hij rukt, reeds bleeker,

't Zeil van den mast naar beneên.

Ach! hoe krult zich nu

De zee! o! de storm is daar!

Donderend brult de zee, meer dan 't zwarte hemelgewelf!

Krakend stort reeds de mast!

Felhuilend zingt de storm

Het doodengezang!

De zeeman kent het. Hooger steigert gij steeds, zeebaar! waar heen?

Ach! de laatste, laatste zijt gij! Het schip gaat onder!

En het doodengezang huilt dof nog voort

Over 't groote, steeds nog open graf, met den storm!

O P H E L D E R I N G E N

V A N D E

V O L G E N D E

O D E.

De gezél des straals *duidt aan*, den donder, welke den *straal des bliksems*, bij uitnemendheid den *straal genoemd*, vergezelt.

De Gesternten *het opschrift dezer Ode zijnde*, is het niet vreemd, hier aan te treffen de namen en beschrijvingen van sommige sterrenbeelden, of toespeelingen op derzelver figuren, of op het gene er plaats heeft, wanneer de zon gezegd wordt, zich bij deze of gene constellatie te bevinden. — Men verwachtte hier evenwel niet een geregelde opgaaf van de gesternten, volgens de orde van den Dierenriem, of soortgelijke; maar stelle zich veeléer vóór, eenen dichter, die, in het vuur zijner verrukking, zijn oog vestigt op het voor hem staande tafreel van 't hemelrond, en nu eens de namen slechts op één stapelt van de sterrenbeel-

den, die hem in 't oog vallen, dan weér, een weinig stilstaande, beschrijvingen en toespelingen maakt.

Zo ziet hij 't gesternte den Leeuw, en 't Hart van den Leeuw; en, vermits wij gemeenlijk de grootste hitte gevoelen, wanneer de zon gezegd wordt zich ddár te bevinden, zingt hij, van den Leeuw gewagende: Heeter ontvonkt zich zijn HART.

Ilierna noemt de dichter, zonder zich bij den dierenriem te bepalen, in eenen adem, den Ram, het Zevengesternt, den Steenbok, den Scorpioen, en den Kreeft, alle die gesternten aansprekende, als welken God schiep. Den Stier noemt hij niet, om dat hij de Pleionen of 't Zevengesternt genoemd heeft, die in den nek van den Stier geplaatst zijn,

Vervolgens slaat hij het oog op de Weegschaal, die eigenaartig gezegd kan worden, de zon te weegen, omdat ten tijde toen men die sterrenbeelden benoemde, de dag- en nacht-evening van den herfst plaats had, wanneer de zon zich in dit gedeelte van den dieren-riem bevond. Terwijl de zon, bij persoonsverbeelding meestal van 't manlijk geslacht genomen wordende, gevoeglijk de Geleider genoemd wordt, omdat zij de constelation van den dierenriem bestendig verzelt, en begeleidt. Gelijk ook de dichter, ziende dat de weegschaal op de Globe zich vertoont een weinig boven den zonnweg, daar de zon door de andere sterrenbeelden meer schijnt door te gaan, uit dien hoofde mogelijk zegt, dat zij meer slijgende, of hoogergaande dan de zon, dezelve als schijnt te weegen. Althans in de volheid zijner geestdrift zegt hij, zonder den

naam der weegschaal zelf te noemen: Hooger gaand' weegt Zij daar, den Geleider.

Voorts noemt hij den Schutter, dien hij beschrijft, zo als hij wordt afgebeeld, te milken en te schieten, terwijl hij, om aan te duiden, dat het dan de Jagt-tijd is, er bijvoegt: Hoe klinkt, draait hij zich, koker en pijl!

De volgende beschrijvingen en toespeelingen zijn gemakkelijk te verstaan; alleenlijk dient men op te merken, dat de woorden, met capitale letters gedrukt, de namen van zekere sterren of gesternten uitdrukken; dat zo ook de BEKER en 't ALTÁÁR sterrenbeelden zijn, en dat, om aan te wijzen het verband, waarin de geschapene wezens tot elkander staan, in deze Ode gezegd wordt, dat het Geheel-al verwoest zou worden, indien God den BEKER op 't ALTÁÁR goot, dat is, indien deze gesternten uit hunne plaatsen gerukt, en als 't ware onder één gemengd wierden.

Wijders behoort men het waarschijnlijk daarvoor te houden, dat de dichter den verren afstand der gesternten van onze aarde aanduidt, als hij zegt: Ginds schiep haar de Heer. Terwijl in tegendeel de maan nader is bij de bewoners dezer aarde, om hun, die de hitte en glans der zon hebben moeten uitstaan, door haar zachter licht te verkwikken; en op deze wijs schijnt de dichter zich voor te stellen, dat de levendigen nader zijn bij de maan, maar de dooden nader bij de vaste sterren, wanneer hij zich dus uitdrukt: In d'andren nacht der ontflapnen, daar omstraalt eens hen 't gesternt.

Hem ruischt ook het bosch ; 't beekjen , een feestling als 't bosch ,
Daar 't in sroomt , lispelt zijn lied meê omhoog. De lucht waait
Naar den Boog meê den lof ! Hoog in de wolken werd
D'Onderhouding en der Trouw d'eerboog gezet.

En zwijget gij nog , welken God d'eeuwigheid gaf?
Gij blijft stom , midden in 't feest om u heen ! God blies u
Zijn' onsterfelijkheid in ! Dank dan den Heerlijken !
Onbereikt blijft , schoon 't gezang hoogst zich verheff' ,

De Gever , maar zing nochtans 't lied ! Prijs Hem , o Gij ,
Die ontfingt ! Feestvierend choor om mij heen , eerbiedig ,
O verheffers van God ! tred ik u bij , en zing
In verrukking , o gij choor , Psalmen met u !

Die weerelden schiep , ginds des daags ondergaand goud ,
En het stof , hier met het wriemlend gewormt' , wie is Die ?
Het is God ! het is God ! „ Vader ! ” zo roepen wij .
En ontelbaar , die met ons roepet , zijt Gij !

Die weelden schiep, daar den LEEUW! Heeter ontvonkt

Zich zijn HART. RAM, u! u ZEVENGESTERNT! u STEENBOK!

SCORPIOEN! en u KREEFT! Hoogergaand' weegt Zij daar

Den Geleider. Met den pijl mikkende, schiet

De SCHUTTER! Hoe klinkt, draait hij zich, koker en pijl!

Hoe veréënd, flikkert gij, TWEELING, ons toe! Zij heffen,

In den tred des triumphs, vrolijk den STRALENVOET.

En de VISCH speelt, en hij blaast stroomen van vuur.

De ROOS in den KRANS waasfemt licht! Koninglijk zweeft,

Met zijn blik vlammeende, d'AREND; hij stort om zich heen

D'onderdanigheid in! Trotsch, met gebogen hals

En den vleugel naar omhoog, zwemt er de ZWAAN!

Wie gaf u, o LIER, harmonie? Wie het geklank

En het goud, hemelsche snaren, aan U? Gij klinket

Bij den dans in het rond, welken, bezield door u,

De Planeet doet in de loopbaan om u heen.

In feestlijke pracht zweeft, met den halm in de hand,
En met wijn-loof, de gevleugelde MAAGD. Het licht schiet
Uit de Waterkruik uit! Nochtans ORION staart
Op den gordel, naar de Kruik staroogt hij niet.

Ach! BEKER, zoo God éénmaal u goot op 't ALTÁAR,
Het Geheel-al viel in één! en het HART des Leeuws smolt.
Dan verdroogde de KRIJK! galmde van zelfs de LIER
Eenen doods-toon! en verwelkte ijlings de KRANS.

Ginds schiep haar de Heer! Hier bij 't stof nader de Maan,
Uw vriendin, stille en verkoelende nacht! Haar zacht licht
Streelt hun 't oog, wien 't gestraal martelde. In d'andren nacht
Der ontslapnen, daar omstraalt eens hen 't gesternt.

Ik prijze den Heer! prijze Hem, welke der Maan
En des Doods koelen en heiligen Nacht, te scheemren
En te blinken gebod. Aarde, gij graf, dat steeds
Op ons wacht, God heeft met bloemen u bebrooid.

Nieuwſcheppend beweegt, ſtaat Hij nu op ten Gericht,

Hij 't gebeent-dekkende graf, hij het veld, daar 't zaad ligt.

Het ontwaakt, al wat ſlaapt. Donder ontſort den Troon.

„ Ten Gerichte!” is 't. En het Graf hoort, en de Dood.

O N E I N D I G E N.

Hoe verheft zich het hart, als 't aan U,

Oneindige, denkt! Hoe zinkt het,

Als 't op zich ter neder ziet!

't Ziet dan wee-klagend ellende, en nacht, en dood.

Maar Gij, die helpt in dood, en ellende, Gij roept mij uit mijn nacht ook!

Dan zie ik het in, dat Ge onsterflijk mij schiept,

Heerlijke! wien geen lof, laag bij het graf, hoog voor den troon,

Heer! Heer! God! wien, hoe ook ontvlamd, geen Seraph genoeg bezingt.

Waait, Boomen des levens, bij 't Harpen-geklank!

Ruisch ook, bij 't klinken der harpe, gij kristallijne stroom!

Gij lispelt, en ruischt, en, Harpen, gij klinkt

Nooit naar eisch! God is het, dien Gij prijst!

Weerlden, dondert met feestlijken tred, in der Bazuinen-choor!

Gij Orion, Weegschaal, gij ook!

Klinkt, al gij Zonnen, op uw banen vol glans,

In der Bazuinen-choor!

Gij, weerlden, dondert,

En gij, o Bazuinen-choor, klinket

Nooit naar eisch, God; nooit naar eisch, God,

God, God is het, dien gij prijst.

D E

D O O D.

O gezicht van den nacht, beglaasd door het sterrenheir!

Hoe verheft g' ons! hoe verrukt g' ons, beschouwing

Van 't heerlijk Heeläl! God Schepper!

Hoe verheven zijt Gij, God Schepper!

Hoe verheugt hem het opzien naar 't sterrenheir, die gevoel heeft

Hoe gering hij, en wie God; welk een worm hij, en wie God

Zijn God is! o wees dan, gevoel

Van verrukking, als ik ook sterve, mij bij!

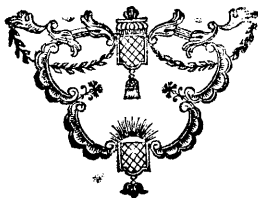
Hoe verschriktg' ons dan zo, Dood, der belaadnen slaap?

O bewolk ons het genot niet van de hemelvreugd meer!

Ik zink, zijnde een zaad Gods, in 't stof. Wat dreigt

Gij, misleidende dood, den onsterflijken kwaad?

Ijl dan heen, o mijn lijf, naar de verrotting!
In haar dal zonken reeds weg de gevall'nen
Van 't begin af! ijl dan heen, o mijn stof!
Naar 't heir, dat reeds ontsiep!

(69)

D E

H O O G S T E

G E L U K Z A L I G H E I D .

Hoe verhoogt, Weereldbeheerscher,

Uwe bewondring den geest des stofs!

Denkt hij aan U, Heerlijke, welk een gevoel

Vlamt er in hem! wat gedachte verheft hem, denkt hij aan U!

Is er een mensch gelukzalig?

Eéne der wandlaars ten grave het?

Gij! die het zijt, zeg het, u vraag ik 't alleen!

Noemt gij, verwaardigt gij iets Gelukzaligheid dan,

E 3

Hier in het stof, daar boven,

Dan nog te noemen, als God met zijn wenk

't Vreugdegevoel zijner volkomenheid u

Zond, en g' u beevend verheugd' over God, als in een droom

Voor het aanschouwen reeds zalig?

't Zweeven door weelden? Vriend te zijn

Hunner, die reeds eeuwigheid achter zich zien,

Dachten, en deden? ... Is 't dat? ... 't Is maar Zaligheid ook

H E T
V O O R H O F

E N D E

T E M P E L.

Wie wordt moê, om van hier naar de heerschaar der gesternten
In de hoogte te zien, daar de LICHTVOET zich ter neêr zet,
Daar, als bliksmend, FOMAHANT en ANTAR, daar des Leeuws HART,
Zijn vuur schiet, op het veld, daar de KOORNAAR, en DIE druiven plukt,
straalt!

Met eerbied wordt vervuld door 't aanzien, met verrukking
Het hart diens, die zich daar verheugt, daar ware vreugd is,
Geen ijde schijn. Ik sta hier in 't voorhof der Godheid.
Bevleugeld van den dood ijlt mijn geest eens in den tempel.

Middernacht, hoor gij gestaåg mijn gezang! Morgenster

Vind mij steeds prijzend, steeds dankend, met tranen in 't oog,

Bode des daags! En wordt gij weêr d'Avondster, vind ook dan

Over God dien verftomd, welke zijn heil nooit begrijpt.

OPHELDERINGEN.

De Lichtvoet, ook genoemd de Stralenvoet *bladz. 62*, en anders bekend onder de benaming van *Pes lucidus*, is een uitmuntende ster in den voet van Pollux.

Fomahant een heldere Ster der eerste grootte, op het einde van 't Water, 't welk de Waterman op de hemelglobe verbeeld wordt uit te gieten.

Antar of Antares eene ster insgelijks der eerste grootte in den Scorpioen, ook wel het hart des Scorpioens geheeten.

't Hart des Leeuws, Regulus ook genoemd, almede een ster der eerste grootte.

De Koornair, de Halm *bladz. 63*, eene soortgelijke ster in de Maagd; en Die druiven plukt, Vindemiatrix, in het zelfde sterrenbeeld, ook eene schoone sterre, doch slechts van de derde grootte.

(73)

H E T

G R O O T E

H A L L E L U J A.

Eere zij den hoogverheevnen, den eersten, den Vader der Schepping!

Wien onze Psalmen staamen,

Offchoon die Wonderbare ons

Onuitspreeklijk, en ondenkbaar is.

Eene vlamme van het altaar bij den troon

Is in onze ziele gestort!

Wij smaken hemelvreugde,

Dat wij zijn, en over Hem verstoffommen kunnen!

E 5

Eere zij Hem ook van ons bij de graven hier!

Schoon aan den laatsten trap van Zijnen rijkstroom

Des Aartsengels nedergeworpene kroone

Klinkt, en zijns lofgezangs vreugde-klank.

Eere zij, en dank, en prijs den Hoogverheevnen, den Eersten,

Die niet begon, en niet ophouden zal!

Die des stofs bewooneren zelfs ook gaf

Niet op te houden.

Eere den Wonderbaren,

Die ontelbare werliden in den Ozeaan der Oneindigheid uitstrooide!

En haar met heirscharen onsterflijken vulde,

Om Hem te lieven, en door Hem zalig te zijn!

Eer' zij U! Eer' zij U! Eer' zij U!

Hoogverhevene! Eerste!

Vader der Schepping!

Onuitspreekelijke! Odenkbare!

Bij die beek viel de Meij aan het sluimren ,
Liet razen den fellen donderstorm ;
Hoord' , en sliep , bewaaid van den bloesfem ,
En waakte met Hesperus op .

Thans gevoelt gij nog niets van d'ellende ;
Bevalliglijk lacht u 't leven toe .
Op! en wapen n met de wijsheid!
Want , Jongling , de bloem valt eens af .

(77)

D E

V R O E G E
G R A F S T E D E N.

U - U U - U U -,
- U - U U - U -,
U U -, - U -, - U - U -,
- U U - U U -, - U U -.

Wees welkom, o zilveren Maan,

Schoone, stille vriendin des Nachts!

Gij verdwijnt? Ijl niet heen, kweekster van 't gepeins!

Ziet, zij vertoeft; slechts het zwerk dreef er voorbij.

't Ontwaken des Meij's is alleen

Schooner nog, dan de zomernacht,

Als hem dau, klaar als 't Licht, uit de lokken druipt,

En hij ten heuvel het eerst bloozende klimt.

Gij, Braven, ach! 'k zie reeds begroeid

Uwe graven met staatlijk mos!

O wat vreugd, wat geluk smaakte ik, toen 'k met u

Zage den bos van den Dag, 't schijnfel des Nachts!

Z O M E R N A C H T.

u u - u, u u - u, u u - ,
u u - u, u u - , u u - u,
u u - u, u u - u,
u u - u u - .

Als het schijnsel van het maanlicht nu omlaag

In de wouden nederstort, en het koeltjen

Met den waasfem van de Linde

Wierookgeuren verspreidt.

Dan omschaad'wen mij gedachten bij het graf

Der Geliefden, en ik zie in 't bosfschaadje

Slechts het scheemren, en er waait mij

Van den bloesfem niet toe.

Ik genoot eens, o gij Dooden, dit met u!

Hoe omwaaiden ons de geur en het koeltjen!

Hoe verfraaide toen het maanlicht

U, o schoone Natuur!

D E

T O E K O M S T.

— u u —, — u u —, u u — u,
— u u —, u u — u, u u — u,
— u — u u —, u — u,
— u u, — u u —.

't Engelen-oor hoort het geklank der bewoogen
Sterren, den gang, dien SELÉNO en PLEIÓNE
Dondren, kent het, en hoort met blijdschap
Rondom zich, zweeven den galm,

Als der Planeets aspunt zich draait, en zich kringswijz'
Wentelt, en als, die in vuurgloed zich verbergen,
Zelf zich draaien om zich. Stormwinden
Ruisfchen met zeeën dan hier!

HESPERUS zee, zeeën der MAAN, en der AARD', gij

Zachter, maar o! hoe geweldig in BoÖTES,

Hoe verheft z' er 't gedruisch! Hooggolvend

Dondert z' aan 't klippige strand!

Luiders nog zweeft ginds het ALTAÁR, en de gouden

Koningin ginds, met den Palmtak in de rechter!

Luiders klapwiekt de ZWAAN, en luiders

Wappert de ROOZENKRANS ginds.

Onder dat klinkt 't Psalmengezang. Het feestvierend

Choor bij den troon, de Rechtvaardige en Volmaakte

Zingen juichende prijs. Z' aanbidden

Dankend, zij kunnen het, God.

Aandoening, gij duister gevoel der verrukking,

Welke het stof bij het stof eens onuitspreeklijk

Troosten zal, o gevoel, mij spellend'

Eeuwige inwendige rust,

Lispel mij toe, uit het gezang der ontvlamde
Zoonen des heils, o bezoek vaak de belaadne
Stofbewandelaars, kom milddadig,
Droog hier des weenenden oog.

Blinkende schar, weelden! kent g' een gefchaapnen
Ergens zo zwak, als de mensch is? Zelfs verschrikt ons
Onze Redder, de Dood! Zacht komt hij,
Zweevende in wolken des slaaps;

Nochtans hij blijft vreeslijk voor ons, en wij zien slechts
Treurig in 't graf, schoon hij ook ons ter volmaking
Leidt, uit schaad'wen des nachts naar 't Land, daar
Kennis haar glansfen verspreidt!

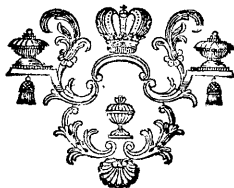
Van des Geweens steenachtig pad in een blijder
Land van geneugt! Naar 't gezelschap der Volmaakten!
Uit dit leven, dat nu door klippen
Langzamer voortkruipt, en straks

Vlugtiger stroomt, waar, met een krans, ras verwelkend,

't Bloemengetij in des dau's glans, en in geuren

't Hoofd doet blinken; maar, hoe 't hierönder

Speel' of vertoev'; 't is maar damp.

(84)

D E

C H O O R E N.

- u u -, - u u -, u u - u,
- u u -, u u - u, u u - u,
- u - u u - u - u,
- u u - u u -.

Lieflijke droom! gij, dien ik nooit hier vervuld zie!

Glansrijk en schoon, als de Dag bij zijn ontwaken!

Kom mij rochtans te rug, en zweef mij

Voor den nog zwijmlenden blik!

Christlijke schar! Lust het u niet, het gedroomde,

Nu maar een beeld, tot iets daadlijks te vervormen?

Zal het graf ons bedekken, als er

Zulkeen vervorming geschiedt?

Gij, die dit heil 't Christendom schenkt! o de schoonste

Lier is bereid tot het schoonste der gezangen,

U ter eer', die 't volvoert! De Godsdienst

Vlecht u een duurzame kroon.

Spaarde mij 't graf, 'k zong dan van u! Op het schoonste

Snarentuig klinkt mijn gezang niet; in verrukking

Zou 'k toch zingen; en scheppen, diep uit

Stroomen van blijdschap, uw' lof.

Groot is uw werk, nu nog mijn wensch! Hij beeft niet,

Wat het al zij, zich in feestvreugd te verliezen,

Die den Godsdienst, verzeld, verzinlijkt

Door de gewijde muziek,

En door des psalms heilige vaart, niet gevoeld heeft,

Zacht niet gebeefd, als de scharen in den tempel

Vrolijk zongen! en, wierd deez' zee stil,

Chooren van boven gehoord!

Streel mij nog lang, zalige droom! o ik hoore

't Christengezang! welk een volksheir is er samen!

Zo zag Céphas voorheen vijfduizend

Jefus op éénmaal gewijd!

Hoort gij? Den Zoon zingt nu zijn volk! het gezang is,

Even als 't hart van de zangers, zo eenvoudig!

En meer hoogheid, dan deezer wereld,

Heft het ten hemel omhoog.

't Vreugdegevoel voert het omhoog; en er vloeien

Tanen in 't lied! want de kroonen aan den eindpaal

Zien zij blinken, om Sion wappren

Palmen des hemelfchen choors.

Boven begint nu ook de Psalm, dien de chooren

Zingen, Muziek, als die kunstloos uit het harte

Snellijk stroomde! hoewel de Leidsman

Binnen haar oevren ze houdt.

Krachtig en diep dringt zij in 't hart! Zij veracht nu

Alles wat ons tot gewezen toe niet verhemelt!

Wat den geest niet vervult met sidring,

Of ook met hemelfchen ernst.

't Hooge gezang stort in ons hart met den feestklank

Hemelfchen ernst. Profeetsij-zang, en vervulling

Wislen chooren met chooren! G'nade!

Zingen zij dan, en 't Gericht!

Ach! van des Zoons lied nu beziel, en door Sions

Scharen ontvlamd, zo verheffen zij hun loflied!

Eéne stemme begint slechts zachtkens,

Eéne der harpen trilt meê.

Maar met meer kracht klinkt het weldra in het choor voort.

Chooren zijn nu in den stroom reeds der gezangen!

Reeds trilt beevend het volk! Reeds gloeit er

Vuur van den hemel in hun.

Nauwelijks houdt 't volk zich nog in. De bazuinen

Donderden reeds! en nu dondren zij op nieuws weér!

Aller chooren triumfzang klonk reeds!

Klinkt, dat de tempelboog beeft.

Langer nu niet, langer niet meer! De Gemeente

Vait al te faam, op haar aanschijn, ten Verbondsmaal,

Daar de Beker op blinkt! Stroomt ijlings!

Stroomt in der chooren triumf!

Rust mijn gebeent' éénmaal ook dáár; bij een tempel

Ergens mijn stof, daar de choorpsalm der gemeente

Klinkt; dan beeft er mijn graf, en schooner

Bloeien de bloemen er op,

Als men gedenkt, hoe uit de steen-rots de Doode

Straalde, en 't gejuich met den feestrei Hem nazweeft!

Want ik hoore het, en Verrijz'nis!

Fluistert een stem uit het graf.

O D E N

V A N

W I E L A N D.

(91)

O D E

O P D E

G E B O O R T E

D E S

V E R L O S S E R S.

Zoude u de hemel steeds alleen,
O Eeuwige loven? Zou de tweemaal geschaapne,
Beg'nadigde mensch
Van uwe daden zwijgen?
Neen! neen! mijn hart ontbrandt van Godlijken ijvet,
d'Aandacht vervoert mij omhoog,
De lippen galmen lofgezangen.
Klim, o mijn lied! op vleuglen van dank!
Laat achter u al 't aardfche te rugge!
Sidder niet, onder de Seraphim
U in te dringen, want gij zingt nu
Uwen Verlosfer en God!

Hem riepen vaak, verrukt van geest,
De heilige vaders toe, met tranen in d'ooogen:
„ Vertoevet gij nog,
„ Van God beloofde zegen?
„ Och! dat gij nu den hemel scheurdet,
„ En daaldet beneên,
„ Als op de Lente de dau!
„ De heide is dor, het aardrijk dorstig,
„ Schimmen des doods overdekken het land!
„ En het oog der genade
„ Is van de zondaren afgekeerd.
„ De sterren zien met verschrikking den aardbol,
„ Dien zich de Schepper onttrok.”

Maar ziet —, o ziet! aanbidt, en beeft!
Zinkt weg, in verrukking en vreugd.
Daar gaat het allerheiligst des Heiligen open!
Bedekt u, troonömringers der Godheid!
Zinget, gij hemelsche spheeren,
God, den Verlosfer der menschen, een loflied!
Gij, begenadigde zielen, juichet!
Heft u omhoog, en juichet,
Naar 's hemels opene poorten toe!
Aanbidding, tranen, verrukking, en feestzang
Zij u gebragt,
O God, verlosfer der menschen!

Nu is des Hoogsten Raad ontvouwd.
 Niets heerlijker float in haren heiligen boezem
 Heel d'Eeuwigheid in.
 't Geen niemand in de heemlen
 Waagde te hopen: God een haater der zondaars,
 En te gelijk hun Ontfermer!
 Geheimnis-volle liefde, — verheevner,
 Godlijker dan de schepping uit niet!
 Die voor den aanvang der eeuwen
 In den schoot van den Vader was;
 Eer zich der Englen lofgezangen
 Aan de crystallene zee

D'onöverzienbare stranden langs
 Verspreidden; eer nog zijn woord de woestijnen van 't ledig'
 Met weerelden rijk had bebloemd;
 Die met een wenk de Geesten formeerde,
 En u, Natuur, den strengten scepter vertrouwde,
 God, uwe Schepper, werd mensch.
 Daar, aan die heilige maagde-borst ligt hij.
 Hij, die daar ligt, zal zijn Goddelijk bloed
 Voor de zondaars eens bloeden,
 En de vergodlijkte menscheid dan
 Verr' boven d'Engelen met Hem doen deelen
 In het bestier van 't Heeläl.

O mensch! hoe groot, hoe groot zijt gij!
 Geef acht op uw waarde en uw rang!
 Om uw afgefcheurden aardbol
 Met de zalige fphereen
 Weer te verbinden, zonk de Gezalfde
 In de natuur der menschen neder.
 Maar nu ook hangt deez' aarde
 Met diamantene fnoeren
 Aan d'onbeweeglijken troon van de Godheid,
 En werpt haar glans
 Tot in de chooren des hemels.

Zie op, o mensch! Zie 't gindsche ruim,
 In grenzen omvat, waar buiten geen Engelen zweeven,
 Van zonnen bewoond!
 't Is 't uw'! Voor u ook fluiten
 Zijn azuuren, met licht doorwerkte, gewelven
 Heemlen, vol zaligheid, in.
 Laat nu het stof den wormen; fla nu
 Uwen niet meer vermetelen blik
 Op, naar de Godheid, en wandel,
 Zo als het d'Erven der eeuwigheid
 Betaamt! — Schoon nog de voet in het stof staat,
 Boven de sterren de geest!

Wat schittert daar een godlijk licht
Mijn aangezicht toe? welkeene feestvreugd geeft leven
Dien blinkenden nacht?
De heuven hupplen vrolijk
Als jonge reeën; gansche wolken van Englen
Schieten, als vlammen, omlaag.
Zij zegnen u, o nieuwe aarde!
„ Juich nu, uw heil, de Mesfiäs is daar!
„ En gij, heemlen, zingt vrolijk!
„ Bloemrijke Saron, ontzachtel u!
„ Gij, dalen, rijst omhoog! gij, bergen,
„ Deinst voor den komenden God!

„ Hij brengt den vrede meê en hemelsche liefde;
„ Hij komt, Bedroefden, om uw tranen
„ Van de wangen te wischen.
„ Ziet het! hij heeft ten troon van den Vader
„ Weder het effne pad geöpend,
„ Dat de ziele des menschen,
„ Wen z'opwaards zich na haar Schepper strekt,
„ Niet meer verdwale. De Hemel bezoekt nu
„ Deez' aard' op nieuws,
„ En noemt de sterlijken, Broeders!

„ Klinkt, Englen-harpen, klinkt den lof
„ Des Godlijken Zoons, den lof der eeuwige liefde,
„ Door ieder gesternt!
„ Gij, morgensterren, zegt het aan elkander!
„ Gij, met kransen van licht, omgevene Geesten!
„ Juicht het den toekomstigen toe!”

Zo hoorden op het veld van Bethlem
Herders het lied des hemelschen choors.

Van verrukking en vreeze
Stonden zij lang verstomd, tot dat
Een Engel naar de heilige kribbe
Ijlend naar Bethlem hen wees. —

Hoog-heil'ge nacht! in welken gij
Den zaligen schoot der reine maagd hebt verlaten!
O Goddelijk kind!

Die is verhevener dan de zevende morgen,
Welke het scheppingswerk heeft bekroond,
Toen God de vliegende gehoorzaamheid
Van zijn, aan 't Niet ontroepen, heelal,
Met g'noegen beschouwde!
Vrolijker ziet Hij op u ter neêr,
Geheimnisvolle nacht, gij schoonste,
Heiligste dochter des tijds!

Uit u verspreidt zich over de landen der zee heen
 Het licht des Heeren. Uit uwe schaduw
 Rees de stralende Bode,
 Die uit den schoot des ochtends de Wijzen
 Naar des Mesfiäs wieg zou leiden.
 Met verrukking en blijdfchap
 Ontdekte Hadad de wonderster
 U voor het hoofd, gelijk over de scheemring
 De morgenster
 De gouden lokken ten toon spreidt.

Het Godgeloovend geflacht
 Verwachte reeds lang de laatste hope van 't menschedom,
 Uit Jacob de ster!
 Zij ijlden naar Judëa
 Hem zoekend. Hun Geleider blonk voor hun henen.
 Zoo men den Dicht-geest gelooft,
 Was 't ééne der Englen, die voor Gods rijks-troon
 Op het bevel des Godlijken wenks
 Wachten, welke den Wijzen
 In de gedaant' eener hemel-toorts,
 Vooruit-gelicht, en ook te Bethlem
 Boven dat huis heeft gezweefd,

Waarſu zij aan Maria's borst
 Den Schepper der weerd, den God der liefde beſchouwden,
 Met menſcheid omkleed.
 Zij zien hem, en gelooven,
 Z' aanbidden, en in hun getroostede harten
 Voelen zij, dat Hij het is.
 Hun wierook durfde hem vereeren;
 Myrrhen en goud ontlacn z' uit hun ſchoot,
 Aan de voeten des Konings:
 Want in den geest aanschouwden zij reeds
 Den ſcepter zijner zachte regeering
 Over de volkren geftrekt.

O zalig, die, met oogen vol tranen van blijdfchap,
 Hem in zijn nedrigheid aanschouwend,
 God in 't vleesch niet miskenden!
 Zalig die ooren, dien Hij ten leeraar was!
 Zalig die voeten, die Hem volgden!
 Die ook buiten den luister
 Van Thabor, buiten der Englen dienst,
 Des Vaders beeld in den Zoone vereerden! —
 Zij zullen Hem
 In zijne heerlijkheid zien!

Want deze aarde , daar Hij eens,
 Miskend van de wereld, en van de zijnen verworpen,
 Een ergernis was ;
 Des Oijfbergs zwarte schaduw,
 Zo vaak des nachts door hem bedauwd met zijn tranen ;
 En gij, door 't Goddelijk bloed
 Gewijde berg! gij zult getuigen
 Namaals van zijne heerlijkheid zijn ,
 Als Hij weér van den troon eens,
 Maar met een juichende staafsij daalt,
 En hemel-zaal'ge Serafijnen
 Rondöm den Hemelvorst gaan.

Maar hoe! Heeft een hemelsche hand
 Mijn oogen geraakt? Ik zie, ik zie in verrukking
 Den godlijken stoet!
 Hoe vlieden de gesternten
 Voor Hem daarheen, als stof voor den vleugel der stormen!
 Cherubim dragen den troon.
 Voor Hem heen gaat Genaad' en Waarheid!
 Vrolijk omstraalt deez' aarde zijn oog,
 Wijl Hij haar tot een schouwplaats
 Zijner Almagtige Liefde koos.
 Hier openbaart Hem de Genade
 Heerlijker dan de Natuur!

Dan zullen wij, o God, Verlosfer der menschen!

Voor d'Eeuwigheid uit uwe handen

Onze onsterflijke kroonen

Nemen! Dan zal uw naam, o Gezalfde,

Godlijk voor onze voorhoofden blinken,

In onze harten uw beeld.

O Zalig! dien Gij tot dit uw feest

Geroepen hebt! O zalig, die geloofde!

Slechts deze zal

O God! uw aanschijn aanschouwen.

(101)

O D E

O P D E

O P S T A N D I N G

D E S

V E R L O S S E R S.

Verheffet blij uw aangezicht,
Ontfronst uw voorhoofd van angstigen kommer,
Gij, over wien de scepter des Godmensch regeert!
Wordt zijn triumpf niet thans
In alle de Heemlen gevierd?
Laat slaafsche vrees voor hun, die zitten
In schaduw des doods!
Maar gij, o Christen, juich den nagalm des hemels!
En stort u uit, in vrolijk-klinkende psalmen,
Gij, zielen zijns begenadigden volks!

Geen graf weerhoudt, die zegeviert!
Des doods ijskoud' en versteenende banden
Weerhouden hem niet. Hij staat op het stof, onze Held,
En onder zijnen voet
Springt driemaal onz' aardkreits omhoog.
Weent nu niet langer, gij die voormaals
Op Golgotha's kruin
Zijn nederhangend hoofd, de houding des doods, zaagt,
Waarin zich zacht zijn menschlijk vriendelijk lachen
Met ieder zegnenden blik verloor.

Gij zaagt hem, toen de schrikken des Heeren
Op zijne ziele lagen;
Gij zaagt hem, bedekt met druppelend bloed,
Van zijnen glans, van alle d'Englen verlaten,
Verworpen van God.
Zijn telkens hijgend angstig hart
Sloeg hoog van onuitspreeklijke zuchten.
Ten toonbeeld van den straf-eisch der zonden,

En van d'oneindige Liefde;
Ten godlijk offer, vol geheimenissen,
Hing hij aan 't smaadlijke hout.
De Seraphim lagen
Verstomd, in donkre weenende wolken;
En op 't geheele Geestendom kwam,
Terwijl de Schepper toornd',
Een algemeene doodsbenauwdheid

Vertoeft in den geest toch hier,
En beeft! Gevoelt hier den grouwel der zonden,
Gij kindren des stof, gevallen menschengeflacht!
Zo onbegrijpelijk lief
Heeft d'Eeuwige Vader den mensch!
Zo vreeslijk drukt zijn haat de zonde!
Het ongeloof is
De grootste schuld, nu God voor allen verzoend is.
Wanhoopt niet zondaars! — Maar o! brandt wel de Helle
Voor dien, die nu nog zondigt, genoeg?

Nu is al 's lijdens tal geleden,
't Getal, dat zelfs geen Cherub telde.
Nu wendt naar den Zoon de Vader zijn aanschijn op nieuws.
Het is volbragt! Zie op
Naar uwen bevredigden God,
Gij, door zijn bloed geheiligd' Aarde!
Nu ziet hij verruimd
Van 't kruis (nu is 't zijn troon) zacht-lachende neêrwaards;
Slechts ééne blik nog op het loon van zijn lijden,
Op zijne Christnen; dan sluit zich zijn oog.

En eene zevenvoudige nacht
Valt op het land, de sterren
Bedekken zich; zijn stervend snikken beroert
Met heimlijk' Almagt het reeds sidderend Sion.
In donderslagen ontbloot
Het ingewand der rotsen zich;
Straks gaan uit d'opgebarstene graven
De dooden uit, en zien, verstomd in verrukking,

Dien zij in vuurge gebeden
Voorheen zo vaak van God naar d'aarde smeekten ;
Zien in het rustig gelaat
De houding der zege ;
En juichen , daar de Godlijke ziel zich ,
Stilzweevend door der Engelen heir ,
Dat zich ter weêrzijs' schaart ,
In 't Heiligdom ten troon des Vaders omhoog heft.

Nu werd zijn lijf ten grave vertrouwd.
De vriendschap mengt met tranen van myrrhe
Haar tranen ook t'saam , en wil het heilige lijk ,
Zo lang zij kan , den wrevel
Der moordren onttrekken. Het rot
Des vijands , tegen God ontstoken ,
Beveiligt het graf ,
Uit ijde vrees , met een gewapende krijgswacht.
Drie middernachten weenden zijne Geliefden ,
En kenden , dien zij beweenden , nog niet.

Die uit het stof de dooden riep,
Zou die in 't graf gekerkerd vertoeven?
Of heeft hij vergeefs den Godlijken arbeid volbragt,
Dien niemand in 't Heelal
In staat was te dragen? Zou hem
Des Vaders almagt ongekroond nu laten,
Nadat hij verwon?
Neen! neen! nog is zijn werk niet voleindigd.
Hij moet zich nog in zijne heerlijkheid toonen;
Die hem beweenden, die moeten hem zien.

Daar zinkt die dag, met staatlijke pracht,
Als met gesternde vleuglen
Een Vorst der Serafs, van de hemelen neêr;
Die dag, waarop g', o God Mesfias, den dood u
Zeeg'vierend ontwingt.
In 't stormen, dat de cedren breekt,
Daalt uit de wolken Gabriël neder,
Als 't blikfemlicht, tot boven de grafplaats;

Hij jaagt d'angstvallige wachters,
Die ongewijden, van deez' heil'ge schouwplaats;
Stoot met een zweevenden voet
Den grafsteen ter zijde.
Met glans, dien slechts Gods Englen verdragen,
Treedt uit zijn graf de Godmensch; Hij rolt
Het lijnwaad aan een zij',
En blijft een wijle, vol gepeins, op den steen staan.

Een beevend lieflijk gevoel
Doordringt onz' aard', van den vloek nu ontheven.
Der kreitsen gezang heft ááu, op verhevener toon.
Elk weereldrond ziet verbaasd
Met feestlijken glans zich bekroond;
Geroerd door d'aandrift der verrukking
Geeft iedere harp,
Geeft ieder Englenmond nu zege-gézingen;
En, in de graven van des Heeren ontslaapnen,
Ruischt, als om op te staan, ieder gebeent'.

Op 't graf staat d'Overwinnaar nog,
En overziet met alwetende blikken
De scharen, die hij met zo veel lijden zich kocht.
De zaalger toekomst staat
In hemelschen bloeifstand voor Hem.
Hij hoort van 't roepen zijner Boden
De weereld vervuld.
Hij ziet het land der overtreading geheiligd,
En Edens pracht verspreid op al de woestijnen,
En zijn banier bij de heidnen verhoogd.

Nog veertig dagen mist Gods paleis
Den nieuwen Vorst. Nog wandelt
Der menschen vriend bij zijne Geliefden, en wischt
De vroomme smert uit elks geloovigen oogen,
Uit ieder gemoed,
Dat dubt, de vrees. Hoe was 't u toen,
Hoe groeide uw hart van hevige blijdschap,
Hoe vloot uw oog in een zoete verrukking,

Maria, toen gij de stemme
Uws lieven meesters, die u riep, vernamet!
Dien gij zo teér hebt beweend,
Maria, die leeft weér!
Zie uwen God! zie uwen Mesfias
In zijnen luister! zie, hoe de blik,
Dien hij van 't kruis u gaf,
In zijn beminlijk oog, met Godheid verhoogd is?

Straks zag hem zijn Johannes ook,
En Petrus, dien zijn aanblik doet smelten;
Hem ziet, met hun, der broedren bemoedigde schar.
Nu klaart voor hunnen geest
De schrift der Profeeten zich op.
Zij zien hem; aller zielen gloeien
Van hooger begeert',
Om waarheids herouten alömme te worden;
Zij schroomen niets, zij hebben Jefus gezien,
Zij hebben de teeknen der wonden gevoeld.

Bedek met schaamt' uw aangezicht,
Gij vijand van 't alvermogend geloove!
Heeft immer een waan zo godlijke daden geteeld?
Zie maar hun lijden aan,
Dan lastert het hooge vernuft,
En noemt het dwaasheid, God te gelooven!
Droomt Stephanus nog
Daar hij, van steenen halfverpletterd, den hemel
Geöpend ziet? O, hoe verheugd staat zijn aanschijn! —
Zo vrolijk is slechts, die Jefus aanschouwt!

Zo waar, zich God over menschen ontfermt;
Zo waar, der vroomen tranen
Hem dierbaar zijn; zo waar leeft Jefus, en heerscht!
En leeft hij niet; — dan staat het vrij te vertwijfflen.
Vervloekt dan het zijn,
Gij zielen! Hoe rampzalig is
De dood als dan! Voor eeuwig verdwijnt dan
Al wat men slechts droomt van eeuwig te leven!

(III)

O! dan benijd' ik het lot zelfs
Van 't wurmpjen, dat het naast bij 't niet-zijn wriemelt.
Staak uw en lastrenden toon,
Gij, vijand der menscheid!
Gij ondergraaft de zuil aller deugden.
Gij roofst des levens eenigen troost.
Ach! waarom zoudt gij te spaê
Bij 't laatst gedonder uw en Koning erkennen?

Zo waar Hij is, die Vader heet;
Hij leeft! Hem zagen der jongeren oogen.
Zij zagen 't, toen Hij, hen zegnend, nu zichtbaar Gods Zoon,
Zich in zijn rijk verhief.
Zij zagen van verre het heir
Der hemelingen Hem ontfangen.
De zege-toon galmt
Van kreits tot kreits uit hunne gouden bazuinen;
De wegen zijn met hemelsche lente beffroid;
De schepping juicht Hem, den Godlijken, na.

Verftomd zien Hem zijn jongren na;
Hun tranend oog, dat wolken van één split,
Gelooft hem nog lang op 't pad van den hemel te zien.
Straks keeren zij getroost,
Den Geest verwachtend, te rug.
Steeds blijft zijn afscheidsrede klinken
Elk hunner in 't oor.
„ O weent niet, vrienden! sprak zijn godlijke liefde:
„ Ik ben bij u tot aan het einde der dagen,
„ Ik ga, en neme den troon voor u in.”

Geluk! verkooren menschen geflacht!
Geluk u, volk der Christnen!
Het rijk, het erfdeel, 't eeuwige leven is 't Uw.
Uw Middlaar heerscht! Reeds buigen zich de troonen
Voor uwe natuur.
Bidt, bidt vrijmoedig! Zoude Hij,
Die u zijn' Een'gen Zoon heeft gegeven,
Die u met nieuwe hemelen opwacht,

Iets goeds u immermeer weigren?

Gij hebt des Konings woord; dit hebben zwijgend

Alle gefchaapnen gehoord:

„ Eens zullen gebergten

„ Voor mij bezwijken, heuvlen verfmelten;

„ Eens zullen uitbluscbare zonnen vergaan;

„ Maar nimmer zal mijn heil,

„ Nooit mijn verbond van uwe kinderen wijken!”

Heb dank, Mesfias! dat Gij mij

Ten burger uwes Rijks hebt genomen!

Hoe goed is 't in de fchaduw uwes troons!

Gij hebt den dood voor ons

Ten Engel des vredes gemaakt.

Wij zien van den rand van ons leven rustig

In d'afgrond des doods,

In 't fteile diep, waarvoor zelfs Helden vervaard zijn.

Waar ook de Wijze beeft, waar iederéén wegzinkt,

Die zich geen God ten Befchermer verkreeg.

Gij hebt niets schriklijks meer voor ons,
Bederf, dat alles wat aardsch is zult sloopen;
Met blijdschap omvat mijn arm den feestlijken zerk.
Hier zal een zachte slaap
Dra rusten ook óp mijn gebeent';
Terwijl de geest tot u, Mesfias,
Getroost zich verheft.
Want haast zal ook aan 't stof uw goddelijk' adem
Met Scheppers kracht uw beeld in heerlijkheid geven,
En dit mijn zalig oog zal u zien.

Wat hoor ik? welk een magtige klank
Klinkt door de sphaeren henen?
Hoe beeft de wereld, als onder den voetstap van God!
Ik zie, ik zie de tweede schepping verrijzen.
De dooden slaan op.
Zij zien verwonderd om zich heen,
En voelen reeds het eeuwige leven.
Verrukking doet elks boezem reeds smelten;

Reeds vloeit een hartlijke blijdschap
Van ieders helder aanschijn neder;
Tranen van hun, die elkaër
Stiljuichend herkennen;
En vreugd van nieuw ontwakende vriendschap!
Reeds nadert ons de Godlijke stoet.
Zie, Godmensch, uwen loon!
Gij zielen, ziet uw' Heiland! snelt in zijn' armen!

I N H O U D.

	BLADZ.
AAN DEN VERLOSSER.	3
VOOR EENEN GOEDEN KONING.	8
DE GENEZING.	13
AAN DEN OVERÄLTEGENWOORDIGEN.	15
HET AANSCHOUWEN VAN GOD.	26
HET LENTEFEEST.	33
DE ONTFERMER.	41
DE ZALIGHEID VAN ALLEN.	45
DE WEERELDEN.	54
OPHELDERINGEN VAN DE VOLGENDE ODE.	57
DE GESTERNTEN.	60
DEN ONEINDIGEN.	65
DE DOOD.	67
DE HOOGSTE GELUKZALIGHEID.	69
HET VOORHOF EN DE TEMPEL.	71
HET GROOTE HALLELUJA.	73
DE JONGELING.	75
DE VROEGE GRAFSTEDEN.	77
DE ZOMERNACHT.	79
DE TOEKOMST.	80
DE CHOOREN.	84
OP DE GEBORTE DES VERLOSSERS.	91
OP DE OPSTANDING DES VERLOSSERS.	101

2

